

RODOP

Rüzgârı

BATI TRAKYA TÜRKLERİNİN
AYLIK YÖRESEL ARAŞTIRMALAR
POPÜLER TARİH KÜLTÜR SANAT
DERGİSİDİR

2026

OCAK

203

Fiyatı: 2,5 €

Kuruluş: 2007

Hüseyin Molla Hasan

Ali Musa NURİ

Akın İSLAM İBRAM

Tefik HÜSEYİNOĞLU

Sami TORAMAN

Mehmet HATİPOĞLU

Ahmet İDRİS

Hüseyin BANDAK

Ahmet KAVAK

**2025
ACILAR
YILI
OLDU**

RODOP
Rüzgârı

www.rodopnuzgari.com
www.bunasi.batitrakya.com

rodopnuzgari

@Rodopnuzgar

KAPILAR

Çelebi Sultan Mehmet (Beyazıt) Camii Kapısı - Dimetoka - Yunanistan.

İnşa tarihi 1420.

Cami İstanbul'un fethinden ve Amerika'nın keşfinden önce inşa edilmiştir.

Fotoğraf: 24.10.2005

OCAK

RODOP RÜZGARİ

AYLIK, YÖRESEL ARAŞTIRMALAR, POPÜLER
TARİH, KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ.
BATI TRAKYA TÜRKLERİNİN DERGİSİDİR.

OCAK 2026. SAYI: 203.

FİYATI: 2,5 E

SAHİBİ VE GENEL YAYIN YÖNETMENİ:

İBRAM İBRAİM

(İBRAHİM BALTALI)

ADRES:

H. LİKİON, 69300-SAPES-

GREECE

TEL: +30 25320 41596

CEP: +30 6946471488

e-mail: ibrahimbaltali@hotmail.com

*Dergimizde yayınlanan yazılar yazarların
kendi görüşleri olup sorumlulukları
yazarlarına aittir.*

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

ΡΟΔΟΠ ΡΟΥΖΓΚΙΑΡΙ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Λ. ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2026 ΤΕΥΧΟΣ: 203.

ΤΙΜΗ: 2,5 E

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ-ΕΚΔΟΤΗΣ-ΓΕΝΙΚΟΣ Δ.

ΙΜΠΡΑΜ ΙΜΠΡΑΗΜ

Χ. ΛΥΚΕΙΟΝ 69300 - ΣΑΠΕΣ

ΤΗΛ. +3025320 41596

ΚΙΝ. +306946471488

e-mail:

ibrahimbaltali@hotmail.com

www.rodopruzgari.com

www.burasibatitrakya.com

Kapak:

2025 yılında

kaybettiklerimiz.

2026/203. İÇİNDEKİLER

4	Başyazı	20	"Düşmanı Ararken":
	2025 acılar yılı oldu		Batı Trakya Türk Azınlığı
	İbrahim Baltalı		Üzerinden Medya ve
5	Cami Hikayeleri		Ötekileştirme Pratikleri
	Büyük Doğanca Camii		Koray BAĞDATLI
7	Yok olan tarihimiz	22	Yeni çıkan kitaplar
	Kapalı Köprü		Mehmet İmamoğlu'nun
	Osmanpaşa Çarşısı		kitabı yayımlandı
9	Görüşler - Düşünceler	24	Bulgaristan'da Türk ve
	Birleşmiş Milletler Günlüğü		Müslümanlara yönelik
	Fred Charles İklé'nin		asimilasyonu anlatan kitap
	Çatışma Tipolojisi ve Batı		yayımlandı
	Trakya Türk Azınlığı Örneği	26	Vatana Adanmış Bir Ömür:
	Dr. Pervin HAYRULLAH		Mustafa Kırımoğlu
11	Kaybettiklerimiz	28	Mehmet Koca'nın
	Hüseyin BANDAK'I kaybet-		"Batı Trakya'dan Ay Yıldızlı
	tik		Hikayeler" kitabı yayımlandı.
14	Arada bir...	29	Kaybettiklerimiz
	DÜNLE BUGÜN ARASINDA		Öğretmen
	KÖY VE KÖYLÜLERİMİZ		Ahmet Kavak'ı
	Asım ÇAVUŞOĞLU		kaybettik
15	Etkinlik	30	Başyazının devamı
	"Dünya Türk Kahvesi Günü"		33
	Gümölcine'de kutlandı		NAR AĞACI
17	Yakın tarihimiz		Melis DELİ HASAN
	YUNANİSTAN'DA İÇ SA-		34
	VAŞ YILLARININ		Günlerin Getirdikleri
	GÜMÖLCİNE SÖZLÜ KÜL-		Üsküp Milenyum Haçı'ndan
	TÜRÜNE YANSIMALARI		İskeçe'ye
	Ali İhsan Kocatürkten		İbrahim Baltalı

BAŞYAZI

26. yıl. 404. yazı.

İbrahim BALTALI

ibrahimbaltali@hotmail.com

2025 acılar yılı oldu

2025 yılı Batı Trakya Türkleri için acılar yılı oldu. 2025 yılında en değerli ve en çok sevdiğimiz insanlarımızı arka arkaya kaybettik. Bunlardan bazıları yazar, siyasetçi, enaf v.s. idi. Hepsi kendi alanlarında toplumun önünde giden insanlardı. Bazıları yazdıklarıyla, bazıları da cesaretleriyle hep hafızalarımızda yer alacak. Onların katkıları hiçbir zaman unutulmayacaktır.

Hüseyin Molla Hasan

Merhum Dr. Sadık Ahmet'in cenaze işlemlerini yürüttüğünden kendisine "Milli İmam" sıfatı takılmıştı. Onun Taşlık köyü camisinin tamir edilmesi için etraf köyleri dolaşarak yardım toplaması ve bu konudaki hassasiyeti unutulamaz. Ancak belki de unutulmayacak bir özelliği de hutbelerde her zaman Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü anması ve dua etmesiydi.

"Milli İmam" olarak nitelediğimiz Uysallı köyü İmamı Hüseyin Molla Hasan 5.02.2025 günü Almanya'da vefat etti. 8.02.2025 günü doğduğu Rodop ilinin Uysallı köyünde toprağa verildi.

Musa Nuri Ali

1948 de Gümülcine'nin Ircan köyünde doğdu.

İlkokulu burada, liseyi de Gümülcine Celal Bayar'da okudu.

Akabinde, Selanik Veteriner Fakültesi'ne geçti ve mezuniyetinden sonra, bir veteriner hekim olarak, tekrar köyüne döndü. Türk azınlığın ilk Yunan üniversite mezunlarından.

Şapçı bölgesi halkına mesleğinde hizmet verirken, üç dönem (12 yıl), Ircan Nahiyeye Müdürü seçildi. Bu arada, Türkiye - Yunanistan arasındaki "Abdi İpekçi Barış ödülü"ne de layık görüldü.

Belediye başkanlığı sonrası Gümülcine aliliğine seçilen ilk Türk azadıdır. Burada 1 dönem (dört yıl) bu hizmette bulundu.

Vet. Hek. Musa Nuri Ali 15.05.2025 günü vefat etti. Cenazesi 16.05.2025 Cuma namazı sonrasında Ircan köyünde defnedildi.

Akın İSLAM İBRAM

Akın çok sevdiğimiz bir arkadaşımızdı.

Dürüst, arkadaş canlısı, fedakar, sorunlara duyarlı ve görev üstlenmekten kaçınmayan bir yapısı vardı. DEB Partisini desteklemek amacıyla 2019 ve 2024 AP seçimlerinde DEB Partisinden milletvekili adayı oldu.

Henüz 57 yaşında olan Akın bir kız çocuğu babasıydı.

Akın'ı 26.08.2025 günü kaybettik. Cenazesi

Devamı sayfa 30.

CAMİ HİKAYELERİ

BÜYÜK DOĞANCI (DOĞANCA) KARYESİ CAMİİ

Yunanistan'ın Doğu Makedonya – Trakya Eyaletinin Rodop ilinde, Gümülcine'nin 9km. güneyinde yer alan 31m. rakımlı bir köydür. 2010 yılı itibariyle Gümülcine (Komotini) belediyesine bağlıdır.

Köy halkı salgın hastalıklar ve su taşkınlıkları nedeniyle üç defa yer değiştirmiştir. Rivayetlere göre köy, Gümülcine ve çevresinin fethinde yararlılık gösteren akıncı

Türklerine mülk olarak verilmiştir. Köyün adı ise kurucusu olduğu "Büyük Doğan" adlı bir akıncı Müslüman Türkünün gelmektedir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde köyden bir çok genç; Kosova Muharebeleri, Yemen Savaşı, Balkan Savaşları ve Türkiye'deki Kurtuluş Savaşı'na katılmıştır. Savaşlar sonucu boşalan köye Balkanlar'dan epey göçmen yerleşmiştir. Tamamen Müslüman Türkler tarafından meskun olan köyde iki mezarlık, bir ilkokul ve bir cami bulunmaktadır.

Balkanlar ve Avrupa'yı kasıp kavuran "Kıran" (Veba) hastalığının sonucu olarak hayatta kalan köy sakinleri müptelası olan hastalıktan ve meskenlerinden ayrılarak yeni meskenler inşa ederek köylerini yeniden şekillendirirler.

Malum sebepten ötürü yeni köylerini oluşturan Büyük Doğanca karyesi ağalarından Sofda (Softa) Ağa da köyün ibadet ihtiyacına cevap vererek, cami ve haziresini

kendi mülkünden

vakfederek caminin inşasına öncülük eder. Hayat bâki değildir. Kendisi de bu dünyadan göçüp gider.

"Kıran" hastalığının 1530'lu yıllarda vuku bulunduğu düşünülürse, kendisinden 370 yıl sonra defnedilen torunu Safiye hatunu caminin haziresindeki mezar taşından öğreniyoruz. İçinde bulunduğumuz 2025 yılını baz alarak yaptığımız kıyaslamada ise tarih bizi (2025 – 1530_ 495) 495 yıl öncesine götürüyor. Hicri tarih düşme meselesini bir

2008. Büyük Doğanca Camii

kenara bırakarak caminin hikayesi bize bizim aidiyet temelini de gün yüzüne çıkarıyor.

Ecdat bir yerleşim yeri olan karyeyi oluştururken gelecek nesillere de aidiyetini unutmayacak, sarsılmaz ve de inkar edilemez tapu senedini de basit gibi görünse de, en değerli ve kıymetli kimlik olarak tayin etmiştir.

Bu bir hikaye gibi görünse de, Softa aileleri bu gün yaşadıkları muhitte atalarının soylarını devam ettirmenin mutluluğunu haklı olarak yaşamaktadırlar. Tarih işte böyle bir şeydir.

**Büyük Doğanca Camii haziresinde bulunan
Softa sülalesine ait mezar taşı.**

HÜVEL BÂKÎ

Sene 1317 27 Ramazan

Çün ecel geldi ânâ (ona) olmaz emân
Cürmümü afv eyle ya Rabbe-I Emân
Mağfiret kıl olmasın halim yaman
Hacı Sofda (Softa) kerimesi Safiyye
Hâtûn ruhuna el - fâtiha.

27 Ramazan 1317 - Hicri Pazartesi.

29 Ocak 1900 - Miladi Pazartesi.

17 Kânûni sâni 1315 - Rumî Pazartesi.

Kaynak:

Okuma - Tercüme: Selahattin KESİT.
Baltalı, İbrahim, Batı Trakya Köyler
Ansiklopedisi, Cilt: 1. 2017, Gümölcine.

YOK OLAN TARİHİMİZ

KAPALI KÖPRÜ

"Osman Paşa Çarşısı"

Osmanlı fethettiği yerlerde bir çok imar faaliyetlerinde bulunmuştur. Halkın sosyal yönünü de düşünen Osmanlı bir çok bölgede cami, imaret, hamam, köprü v.d. eserleri halkın hizmetine sunarak yaşam kalitesini yükseltmiştir.

H. 1310 M. M. 1892/1893 tarihli Edirne Vilâyeti Salnamesi'ne göre, eski Gümülcine Mutasarrıflarından Osman Paşa zamanında Gümülcine'ye bir çok eser kazandırılmıştır.

Bu eserler arasında halkın "Kapalı Köprü" diye bildiği ve bir çok kişinin de "Osman Paşa Çarşısı" olarak aklında kalan da bu dönemde inşa edilmiştir.

H. 1310 M. M. 1892/1893 tarihli Edirne Vilâyeti Salnamesi'ne göre Osman Paşa döneminde aşağıdaki eserler Gümülcine'ye kazandırılmış ve burasının çehresi değişerek tipik bir Osmanlı şehri özelliği daha da yükselmiştir:

KOMOTINH — Σκαπιστή Γέφυρα — ΦΩΤΟ ΒΑΤΤΗ

Yıktırmazdan önce Kapalı Köprü ve alışveriş yapan insanlar.

BAYINDIRLIK (İMAR) FAALİYETLERİ ve YAPILAN İŞLER

Bölgenin Liva oluş tarihi olan doksan beş senesi Mayıs'ından, doksan altı senesi sonuna kadar bir şey yapılmamıştır. Bu tarihten sonra, yani eski mutasarrıflardan, merhum Trabzonlu Osman Paşa zamanında, halktan toplanılan yardımlarla ayrıntılı olarak aşağıda verdiğimiz eserler meydana getirilmiştir:

Liva merkezi olan, Gümülcine'de: iki katlı, 32 odadan oluşan kargir (taş veya tuğla inşaat, taş veya tuğladan yapılmış olan bina) yapılı bir Hükümet Konağı, erkek ve kadınlar için yine kargir bir hapishane ile bitişiğinde jandarma piyade koğuşu ve tevkifhane inşa edilmiştir. Tarihleri de, merhum Kazım Paşa tarafından tanzim edilerek kapıla üzerine yazılmıştır. Hükümet avlusunda; jandarma süvarileri için koğuş, hayvanlar için ahır. Yine hükümet avlusunda evrak mahzeni ile odun-kömür ambarı, bir tarafı Rüştüye (Ortaokul; eskiden ibtidâî ile idâdî arasında üçü ilk, üçü orta olmak üzere altı sınıflık bir mektep) diğer tarafı ibtidaiyye (ilkokul) olmak üzere bir adet kargir ve büyük mektep inşa edilmiştir. Daha sonra büyüklüğünden dolayı bu okul idâdiye-yi mülkiye'ye dönüştürülmüştür.

Aynı dönem içinde İbtidai mektebinde görevli bulunan muallimlerin maaşlarını ve okulun ihtiyaçlarını karşılamak üzere, çarşı içerisinde en değerli bir mevkide yarım kargir üzerine yapılan köprü üstünde on iki adet dükkan inşa edilmiştir. Daha sonra bu dükkanlar, halk arasında Osman Paşa Çarşısı olarak isimlendirilmiştir.

Bölgenin en değerli yerinde halkın gidebileceği bir Park ve bunun içerisine Kahvehane. Lağv edildiği yukarıda yazılı olan bir adet Rüştüye mektebi. (Rüştüye lağv edildiğinden

binasının kız Rüştüyesine dönüştürülmesi düşünülebilir.)

Belediye binası ile altında bulunan dört adet dükkan, kırk yataklı Guraba (garipler) hastanesi, kargir ve büyük olarak yapılmış olan A'sar ambarı (a'sar ihale olunduktan sonra burası gazhaneye dönüştürülmüştür.) Karaağaç iskelesine ve Kırcaaliye giden Şose (Kırma taş ve kum kullanılarak yapılmış olan) yolun bir kısmı, Boru gölü üzerine köprü, kasaba içinde Direk Köprüsü, Yeni Cami-i şerifi civarında Saat Kulesi, Palazlı köyündeki Kulaklıoğlu Nehri üzerinde köprü, Post-i Boş Nehri üzerinde köprü. Şehre iki saatlik mesafeden ve yer altından su yolu, Demirbeyli, Yardımlı köyleri civarında köprü...

1960 yılında meydana gelen sel felaketinden sonra, Cunta idaresi tarafından Gümülcine içinden akan Şıkarlı Çayı'nın yönü değiştirilerek üstü kapatılmıştır. Bu esnada da çay üzerinde bulunan Açık Köprü, Kapalı Köprü, Fransız Köprüsü v.d. yıktırılmıştır. Kapalı Köprü günümüzde, GTGB ana giriş kapısının yer aldığı İoaaninon sokağının şehir meydanına ulaştığı yerde idi. Dünyada örneği çok az olan Kapalı Köprü'nün Osman Paşa Çarşısı olarak halkın beyninde yer etmesi eserin ne kadar önemli olduğunu göstermektedir.

Balkan şehirlerinin çoğunluğunun içinden bir çay veya nehir akmaktadır. Gümülcine'de böyle bir şehirdi. Eğer Kapalı Köprü yıktırılmamış olsaydı Gümülcine Bursa (Bursa'da da bir kapalı köprü bulunmaktadır) ve Üsküp kadar güzel ve önemli bir şehir çehresine bürünürdü.

Kaynak: Ridvan Hasan Arşivi.

Görüşler - Düşünceler

Birleşmiş Milletler Günü Fred Charles İklé'nin Çatışma Tipolojisi ve Batı Trakya Türk Azınlığı Örneği

Dr. Pervin HAYRULLAH

Genç meslektaşım Kerem Abdurahimoğlu ile iki günlük bir toplantı için Cenevre'deyiz. Bu yıl 18.'si düzenlenen Birleşmiş Milletler Azınlık Sorunları Forumu hayli hareketli geçiyor. Konu ya da konular mı? Tabii ki azınlıkların sorunları...

Yıllardır bu ve bunun gibi platformlarda Batı Trakya Türk Azınlığının sorunlarını dile getirmekteyiz.

Zaman içerisinde çok değişik ve ilginç deneyimlerimiz oldu.

Adı üzerinde BM Azınlık Sorunları Forumu... Herkes yaşadığı bölgedeki sorunları aktarırken bazen bazı katılımcılar da "sahibinin sesi" olarak devlet güzellemeleri yapıyor...

Genç meslektaşım Kerem Abdurahimoğlu bugün ilk oturumda konuşmasını gerçekleştirdi. Böyle gençlerle gurur duymamak elde değil. Görgü, bilgi ve tecrübesi Batı Trakya Türk Azınlığının uluslararası temsiliyeti açısından gerçekten çok önemli. 25 yıldır bu platformlara katılan biri olarak edindiğim izlenimlerim bu doğrultuda... ne mutlu bize ki böyle yürekli gençlerimiz var.

Kerem'in yaptığı konuşmada altını çizdiği bir konu vardı. "Güven inşa etmek ve toplumsal uyumu sağlamak ancak insan haklarının, yasal güvencelerinin, kimliklerinin ve varlıklarının tanınmasıyla ve endişelerinin yetkililer

tarafından duyulmasıyla mümkündür".

Batı Trakya, Yunanistan'ın kuzeydoğusunda yer alan küçük, güzel bir bölge, memleketimiz...

Atinalı idareciler acaba yaklaşık 900 km uzaklıkta oldukları için mi Batı Trakya Türk Azınlığı'na yaşadıkları bölgede kimlik ve kültürleri ile güven içinde yaşamaya müsaade etmiyorlar?

Kafamızda sorularla gün devam ediyor...

Fred Charles İklé'nin Çatışma Tipolojisi ve Batı Trakya Türk Azınlığı Örneği

Günümüzde azınlık haklarına yönelik tartışmalar, yalnızca ulusal hukuk düzenleriyle sınırlı kalmayıp uluslararası ilişkilerin ana başlıklarından biri hâline gelmiştir. II. Dünya Savaşı sonrasında uluslararası kurumların güçlenmesiyle birlikte, Avrupa'daki etnik, dilsel ve dinî azınlıkların konumu uluslararası hukukun ilgi alanına girmiştir. Bu çerçevede, Batı Trakya'daki Türk azınlığı da Avrupa Birliği içinde dikkat çeken önemli örneklerden biri olarak öne çıkmaktadır.

Batı Trakya Türklerinin tarihsel ve güncel konumu, azınlık çatışmaları alanında öne çıkan isimlerden Fred C. İklé'nin çatışma tipolojisi çerçevesinde ele alındığında; hem kuramsal bir yaklaşımın somut bir olaya nasıl

uyarlanabileceği görülmekte hem de Batı Trakya'daki Türk azınlığın durumunun neden uzun vadeli ve çok boyutlu bir çatışma niteliği kazandığı daha iyi anlaşılmaktadır. Fred Charles Iklé, 20. yüzyılın ikinci yarısında çatışma çözümü, barış süreçleri ve uluslararası güvenlik alanlarında önemli etkiler bırakmış bir kuramcıdır. Iklé'ye göre çatışmalar, yalnızca savaş zamanlarında görülen doğrudan şiddet olaylarıyla sınırlı değildir; siyasal, kültürel, hukuki ve toplumsal düzlemlerde uzun süre devam eden gerilimler şeklinde de ortaya çıkabilir. Bu perspektif, özellikle azınlık hakları gibi düşük yoğunluklu fakat sürekli nitelik taşıyan gerilimlerin incelenmesinde büyük önem taşır. Iklé çatışmaların genel olarak dört aşamada ilerlediğini belirtir: Başlangıç aşaması, taraflar arasında, kimlik ya da hak temelli ilk uyuşmazlığın ortaya çıkmasıdır; gerilim düşüktür. Tırmanma aşamasında çatışma toplumsal alanlara yayılır ve karşılıklı güvensizlik artar. Müzakere aşaması, tarafların doğrudan ya da arabulucular yoluyla çözüm arayışına girmesidir. Sonuç ya da donma aşamasında çatışma ya çözülür, ya taraflardan biri baskın gelir, ya yıpranma yaşanır ya da sorun uzun süreli, donmuş bir hâl alır. Iklé, çatışmaların sonuçlarını tek taraflı zafer, karşılıklı yıpranma, müzakere edilmiş çözüm ve donmuş çatışma şeklinde dört başlıkta toplar. Batı Trakya Türk azınlığının durumu tüm aşamalarda incelemeye uygun olmakla birlikte, onlarca yıldır devam eden sorunlar göz önüne alındığında dördüncü kategori yani donma durumu söz konusudur. Lozan Barış Antlaşması ile tanınan hakların uygulamada zaman içerisinde kısıtlanması, kimlik temelli bir gerilime zemin hazırlamıştır. Bu dönemde; müftülerin atanması sorunu, sivil toplum kuruluşlarında ve okullarda Türk adının yasaklanması tartışmaları, eğitim kurumlarının statüsünün değiştirilmesi gibi uygulamalar, Iklé'nin "çatışmanın başlangıcı"

aşamasına denk gelen yapısal bir sorun alanı oluşturmuştur. Çatışma yalnızca hukuksal alanda kalmamış; eğitim, dinî kurumlar, vakıf yönetimi, siyasi temsil gibi alanlara da yayılmıştır. Bu durum Iklé'nin "yayıma ve tırmanma" aşamasıyla örtüşmektedir. Gerilim devlet ile azınlık arasında düşük yoğunluklu ancak süregelen bir çatışma formuna dönüşmüştür. 1970'lerden itibaren diplomatik temaslar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ve Avrupa Birliği mekanizmaları üzerinden müzakere kanalları devreye girmiştir. Ancak müzakereler çoğunlukla kısmi iyileştirmelerle sınırlı kalmış, yapısal çözüme dönüşmemiştir. Sorunların çoğu çözüme kavuşmamış, ancak açık çatışmaya da dönüşmemiştir. Bu nedenle Batı Trakya Türklerinin durumu, Iklé'nin "Dondurulmuş Çatışma" kategorisine denk gelmektedir. Gerilim düşük yoğunluktadır, taraflar ilişkilerini tamamen koparmamıştır, sorunlar periyodik olarak gündeme gelir, yapısal dönüşüm gerçekleşmemiştir. Bu durum, pek çok azınlık meselesinin ortak özelliğidir: hukuki ve diplomatik alanlarda sınırlı ilerlemeler olsa da köklü çözüm üretilememektedir. Batı Trakya Türklerinin yaşadığı sorunlar, Iklé'nin çatışma evrelerinin neredeyse tamamıyla örtüşmekte; güncel durum ise büyük ölçüde dondurulmuş çatışma kategorisine denk gelmektedir. Uluslararası hukuk mekanizmaları, Avrupa Birliği çerçevesi ve diplomatik girişimler, müzakere edilmiş çözüm olasılığını güçlendirmektedir. Ancak bu sürecin başarıya ulaşması için yapısal dönüşümlere ve karşılıklı güven inşasına ihtiyaç bulunmaktadır. Güven inşası önemli bir konudur. Bir ülke, vatandaşına güvenli bir yaşam alanı sağlayabilmelidir. Peki, geçmişte ve bugün yaşadıklarının ışığında, Demokles'in kılıcını her an ensesinde hisseden Batı Trakya Türk Azınlığı mensupları kendilerini ne kadar güvende hissediyor?

Hüseyin BANDAĞ'I kaybettik

Batı Trakya Türklerinde yaprak dökümü devam ediyor. İskeçe'den bir çınar daha devrildi. Her ne kadar yılın sonuna gelinse de, 2025 yılı Batı Trakya Türkleri için acılar yılı olmaya devam ediyor. Moa Hüseyin, Ali Nuri, Tefvik Hüseyinoğlu, Sami Toraman, Mehmet Hatipoğlu derken 7 Aralık 2025 günü işadamı ve eski Koyunköy Nahiye Müdürü Hüseyin Bandak'ı elim bir trafik kazasında kaybettik.

Hüseyin Bandak, Batı Trakya Türk Azınlığının hak arama mücadelesinde her zaman baş saflarda yer aldı. Mert ve cesur bir insandı. Koyunköy'de nahiye başkanlığı yaptı. Bir ara BAKEŞ Başkan Yardımcılığı görevinde bulundu. Bandak, İskeçe Belediyesi Eşitlik Listesi Başkanlığını da yürüttü.

Hüseyin Bandak 7 Aralık 2025 Pazar günü motosikletiyle seyir halindeyken arkadan bir aracın çarpması sonucu hayatını kaybetti. Yeri çok zor doldurulacak Hüseyin Bandak abimize Allah'tan rahmet, kederli ailesine ve sevenlerine de başsağlığı diliyoruz.

Hüseyin Bandak 8 Aralık 2025 günü Koyunköy'de toprağa verildi.

Cenaze törenine Törenine; Türkiye Cumhuriyeti Gümölcine Başkonsolosu Aykut Ünal, Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Trampa, İskeçe Türk Birliği Başkanı Kerem Abdurahim, DEB Partisi G. Başkanı Çiğdem Asafoğlu, Gümölcine Türk Gençler Birliği Başkanı Sedat Hasan, Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği Başkanı Aydın Ahmet'in yanısıra binlerce seveni katıldı. 71 yıldır bu toraklarda her yerde bir şekilde hizmeti

olmuş bir ağabeyi rahmeti rahmana uğurlamanın üzüntüsü içerisinde olduklarını belirten Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Trampa, "Bugün Batı Trakya burada. Batı Trakya'mızın bütün güzide insanları, seçilmiş insanları burada. En önemlisi bizi daima gerek üzüntülü ve gerek neşeli anlarımızda yalnız bırakmayan, manevi varlıklarıyla destek olan Türkiye Cumhuriyeti Gümölcine Başkonsolosu Aykut Ünal ve çalışma arkadaşları burada ve acımızı paylaşıyorlar. Hüseyin abinin ailesinin acısını paylaşıyorlar. Kendilerine müteşşekiriz. Rabbim kendilerine sağlık,

afiyetler ve üstün hizmetler
nasip eylesin.

Hüseyin abiyi kaybettik.
Yani sabahtan beri ne

yapacağız diye düşünürken
her kimi gördüysek Hüseyin

Cenaze törenine Türkiye Cumhuriyeti Gümülcine Başkonsolosu Aykut Ünal, Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Trampa'nın yanı sıra binlerce soydaş katıldı.

Hüseyin Bandak için ailesi ve sevenleri gözyaşı döktü.

abi şunu yaptı, bunu yaptı, burada emeği sarfetti, bu yardımı etti, diye bir çok şey söyleniyor.

Hüseyin Bandak'ı herkes biliyor. Akşam acı haberi

Koyunköy'den geçerken 1996'da olmuş o minare vakalarını dinliyorum.

Hüseyin abinin bize nasıl gözaltına alındığını anlatırken gözümüzün önüne geliyor.

İskeçe Müftülüğünde ciddi emeği var. İskeçe Belediyesi listesinin kurulmasında, İskeçe Türk Birliğinde emeği var. BAKES'in kurucularındandır ve çok

Hüseyin Bandak sevenlerinin omuzlarında son yolculuğuna uğurlandı.

Hüseyin Baltacı'dan aldık, hemen hastaneye koştuk. Koyunköy'ün yarısı oradaydı. Bütün insanlar akın etmişti. Herkesin Hüseyin abisiydi. Zor bir durum. Dört beş gün önce görüşmüştüm. Diyaloğumuz her zaman açıktı. Hüseyin abi tarihi bir simaydı. Bu memlekete iz bırakmış bir insandı. Sadakayı cariye dediğimiz bir çok eseri ve hatta eserinde etkisi olan bir insandı. İdris Hoca burada. Onun en yakın arkadaşıydı.

Koyunköylüler burada Cuma namazı kılmak için yer bulamazken kendi işyerini açıp nasıl ibadethaneye çevirdiğini, bize ne kadar mutlu bir şekilde anlattığını hepimiz biliyorsunuz. Hüseyin Bandak sadece kendi köyünde nahiye müdürü iken, işadamı sıfatı ile bugüne dek yaptığı hayır ve hasenatı söylemek belki yeterli olur. Bugün Batı Trakya'nın güzide kurumları burada. Hüseyin abinin her kurumda mutlaka bir emeği vardır.

ciddi bir emeği vardır. DEB Partisinin AP seçimlerinde iki dönem adaylığı vardır ki her zaman destek vermiştir. Bu değerli şahsiyet bu kurumlarda iz bıraktı." İfadelerine yer verdi. Hüseyin Bandak, helallik alınmasından sonra toprağa verildi.

DÜNLE BUGÜN ARASINDA KÖY VE KÖYLÜLERİMİZ

Asım ÇAVUŞOĞLU

Eski Türk köylerinde imam, muhtar, ihtiyar heyeti, hatta köyün bekçisi bir devletin organları gibi birbirlerine bağlı olarak çalışıyorlardı. Köyün yaşlıları tecrübenin, geçmişimizin; gençlerin gücünün, heyecanın, delikanlılığın, geleceğin;

orta yaşlılar ise halihazırın sözcüleri idi. Doğumda, çocuğa isim koymada, düğünde, cenazede, köyün okulunda ve beş vakit namazda köy sakinleriyle haşır neşir olan imam; kavgaların yatışmasında, anlaşmazlıkların çözülmesinde, dargınlıkların barışmasında en faal kimse idi. Köyde her telden çıkan seslere karşı bilhassa muhtar ve imam ikilisinin idaresinde muhtar herhangi bir müşkülü olanlara akıl verir, yol gösterir sıkıntılarını giderirdi. Köy yönetiminin başı olduğu gibi, köy işleriyle ilgili söz söylemek, emir vermek, asayişi korumak, köyün zorunlu işlerini ihtiyar meclisi ile görüşerek yapmak veya yaptırmak... İhtiyar heyetinin yardımı ile bütün aileleri yakından tanıyabilir, dengeleri kurabilirdi. Günümüzde bu özelliklerin pek çoğunu kaybetmiş durumdayız. Fakat bunları canlandırmak, yeni şartlar ve imkânlarla zenginleştirmek sağlıklı bir toplum için son derece gerekli olduğunu düşünüyorum. Bunun için de aynı köyde yaşayanların karşılaştıklarında mutlaka birbirlerine selam verip hal hatır sormaları köylüler arasında dayanışmayı arttıracak bir gerçektir. İyi birer vatandaş olarak toplum içinde, konu - komşuyla uyumlu yaşamamız gerekmektedir. Sosyal ilişkilerde adil ve ahlak kurallarına uygun dürüst davranışlar göstermek olmazsa olmazlardandır. Unutulmamalıdır ki, milletleri, toplumları ayakta tutan topluma bağlı milli ve manevi kültür değerlerine saygılı, insana ve insanlığa hizmet aşkıyla dolu nesillerin

yetiştirilmesiyle mümkün olacağı muhakkaktır. Kendi değerlerine sahip çıkmayan bir toplum, dünya coğrafyasından silinip gider. Bir başka bilimsel etken de çağın şartlarına göre köylere yatırımların yapılmaması, alt yapı ve sosyal eksikliklerden kaynaklanan durumdur. Bu nedenle son yıllarda köyler hızla kan kaybediyor. İnsanlar köylerden şehirlere hızlı bir taşınma telaşındalar. Et, süt, yumurta, meyve, sebze ve daha bir sürü şey üreten bu köylüler, şu an üretimden tüketime geçmiş olduklarından şehir hayatının ortasında can çekmektedirler. Boşaltılan köyler ileride işgal edildiğinde yeni nesil "zaten gitmiyorduk" diye sesini çıkartmayacak, çünkü tarım ve hayvancılık sektörü sermaye sahiplerine peşkeş çekilmiştir. Şehir hayatına istenildiği gibi uyum sağlayamayan bir çok azınlık gencinin, son yıllarda özellikle bölgenin en önemli tarım ürünlerinden başta olan pamuk ve tütün üretimi, düşük fiyatlar ve yükselen maliyetler nedeniyle ciddi bir krizle karşı karşıya gelen, bu yüzden tarımın git gide daha kötü hale geldiğini, çiftçiliğin eskisi gibi kazandırmadığının sonucu "Kasap et derdine keçi can derdine" düşen misali soydaşlar, Almanya, Hollanda ve daha başka Avrupa ülkelerine işçi olarak gitmişler, gitmektedirler. Hal böyle olunca köyün muhtarı, ihtiyar heyeti...gibi konuları düşünecek, gündeme getirecek genç azınlık bireylerini ara ki bulasın. Heyhât... Azınlık gençleri çoğunluğunun geleceği oluşturmak gibi bir düşünceleri olmadığını, geleneklerimiz bir tarafa, onların yalnız parayı tek değer olarak gördüklerini ve ona ulaşmak için her yolu denemeye kararlı oldukları kendi ifadelerinden anlaşılacaktır..

**Para-para-para! Para parayı kazanır
Paran var mı dikkat ederler sözüne,
Paran yoksa kimseler bakmaz yüzüne
Hele paran kadar konuş denilmesi yok mu?**

“Dünya Türk Kahvesi Günü” Gümölcine’de kutlandı

Türkiye Cumhuriyeti Gümölcine Başkonsolosluğu, 5.12.2025 akşamı, “Dünya Türk Kahvesi Günü” dolayısıyla Gümölcine’de özel bir etkinlik düzenledi. Etkinlikte misafirlere Türk Kahvesinin yanı sıra Türk lezzetleri de ikram edildi.

Etkinliğe; Türkiye Cumhuriyeti Gümölcine

Başkonsolosu Aykut Ünal ve eşleri İlayda Ünal’ın yanı sıra Başkonsolosluk çalışanları, Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Trampa, Gümölcine Müftüsü İbrahim Şerif, kurum ve kuruluş başkanlarının yanı sıra kalabalık bir soydaş topluluğu katıldı.

Başkonsolos Aykut Ünal yaptığı kısa konuşmada, kahvenin coğrafyamızda yaşayanların hayatında özel bir yere sahip olduğunu belirtti ve şöyle devam etti: “Bir fincan kahve içecek değildir. Aynı zamanda bir andır, anıdır, bir deneyimdir ve bir rahatlama aracıdır. Hayatın akışında bir yerlere koştururken elimizde bir kahveyle enerji alırız, rahatlarız, veya bu koşturmaya ara verip mola verdiğimizde damağımız

kahve arar. Dostlarla da içilen kahvenin değeri bir başkadır ve paha biçilmezdir. Bazen

Türk Kahvesi

Türkiye Cumhuriyeti Gümölcine Başkonsolosu Aykut Ünal ve eşleri İlayda Ünal.

terapiden bile iyi gelebilir. Kahve başlı başına bir kültürdür. Ya kahvenin etrafında bir kültür şekillenir, ya da kültürlerin, kültürümüzün bir parçasıdır.” Etkinlik katılımcılara Türk kahvesi ile Türk mutfağının lezzetlerinin ikramı ve müzik topluluklarının dinletileriyle devam etti.

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi’nde yer alan Türk kahvesi, Osmanlı İmparatorluğu zamanında Yemen’den getirildi ve İstanbul’da pişirilmesiyle bir çok kültürde yerini aldı. Dünyadaki ilk kahve dükkanı 1554 yılında ilk defa İstanbul’un Tahtakale semtinde açıldı.

5 Aralık 2013 yılında UNESCO, Türk kahvesini "İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası" olarak kabul etti. Böylece 5 Aralık "Dünya Türk Kahvesi Günü" olarak ilan edildi.

2025 yılında, Avrupa Birliği Resmî Gazetesi'nde yayımlanan duyuruyla Türk Kahvesi, AB'de "Geleneksel Ürün Adı" (Traditional Specialities Guaranteed) olarak ilan edildi.

Yemen'den getirilen, İstanbul'da pişirilen ve son yıllarda da Gümölcine'de harmanlanan Türk kahvesi aradan yüzyıllar geçmesine rağmen sohbetlere, dostlukların oluşmasına, yalnızlıkların arkadaşı olmaya; kısacası hayatın her alanındaki sosyal etkinliklerde yer almaya devam ediyor. Kadim Türk kültürünün günümüze kadar ulaşan bu eşsiz lezzetteki değeri, "Bir fincan kahvenin kırk yılı hatırı vardır", atasözüne konu olması demek ki boşuna değilmiş.

Etkinlikte salon Türk ve Yunan bayraklarıyla süslendi

Etkinlikte müzik dinletisi de sunuldu.

Etkinlikte eşsiz Türk lezzetleri konuklara ikram edildi.

YUNANİSTAN'DA İÇ SAVAŞ YILLARININ GÜMÜLCİNE SÖZLÜ KÜLTÜRÜNE YANSIMALARI

Ali İhsan Kocatürkten

Ulusların etnik kökeni üzerine çalışmalar yapmış olan Smith, sözlü kültür ürünlerinin, özellikle destanların, mitlerin, kahramanların, kutsallık atfedilen mekânların, modern zamanlarda ulusal kimliklerin oluşturulmasında tanımlayıcı ve belirleyici bir rol üstlendiğini söyler (Smith, 2002: 255). Ona göre bütün bu semboller ve anılar, ulus olmayı şekillendirmedeki yollardır. Bunlar güçlü işaretler ve açıklamalardır, sonraki kuşaklarda duygu yaratabilme kapasitesine sahiptirler.

Bilindiği üzere ortak tarih, kimliğin oluşmasında etkili unsurlardandır. Ortak tarih, geçmişte oluşturulmuş ortak dil, birlikte kazanılmış ortak vatan vb. ortaklığın birliğinden çıkan kimlik, tarihi bir birikimin ürünüdür. Ortak birikim salt tarihi değil; destanları, efsaneleri, masalları, menkıbeleri, memoraları, kronikatları vd. halkın birlikte oluşturduğu anlatım türlerini de ortaya çıkarmıştır. Bu ürünler, anlatıldığı dönemin kültürünü sergilemede olduğu kadar dönemin tarihi hakkında da bilgi verir konumdadırlar. Elbette tarihi belge özelliğine sahip değildirler; ancak tarihin birçok gizli kalmış, bilinmeyen, önemsenmeyen yönünü aydınlatırlar. İç Savaş yıllarında Türk azınlığın yaşadıkları literatüre ve alanda yaptığımız görüşmelerde sözlü anlatı türlerine de yansıdığı tespit edilmiştir. İç Savaş yıllarında Andartların yaptıkları, azınlığın hafızasında, alan araştırmasından derlediğimiz sözlü anlatımlarda ve yayımlanmış çalışmalarda efsane, memorat, kronikat, masal, ağıt ve türkü olarak yer

bulmuştur.

Alan araştırmasında İç Savaş yıllarının yansımaları ilk olarak efsane türünde görmekteyiz.

Efsaneler, yapı bakımından kısa anlatımlar olma, bazen şundan duyduğuma göre veya bu gerçekten olmuş gibi başlangıç formellerine sahip olma ve sözlü geleneğin ürünü olan nesir anlatımlar olma; içerik bakımından bir olay, tarihi ve dini bir şahsiyet yahut bir yeri konu edinme, gerçeklik unsurunun yanında olağanüstülük ve kutsallık özelliğine de sahip olma, insan veya yarı tanrıları konu edinme, günümüzde de oluşabilme, dünyanın bugünkü şeklinden bahsetme; icra bakımından profesyonel anlatıcı tarafından anlatılması şart olmamakla birlikte, iyi efsane anlatmasıyla güngörmüş, bilgili ve yaşlı gibi sıfatlarla anılan kişiler tarafından anlatılması makbul olma, belirli bir anlatım yeri ve zamanı olmamakla birlikte, daima uygun bir sosyal şart ve çevreye bağlı olarak anlatılma ve anlatıcı ve dinleyici tarafından gerçek üzerine kurulduğuna inanılma; işlev bakımından öğüt verme, örnek gösterme, toplumsal kural ve davranışları öğretme ve uygulamaya yönlendirme, toplumca hoş karşılanmayan tutum ve davranışları yasaklama ve bunlardan caydırma, dünya, evren, insan ve diğer canlılar, maddeler, toplumsal olgu, davranış ve kurallar ve sosyal kurumların kökeni ve işlevi hakkında açıklayıcı bilgi verme özelliklerine sahiptir" (Fedakar, 2008:101).

Bu tanıma göre aşağıda yer verdiğimiz metinler efsane türündeki örneklerdir.

Andartların yaşadığı çevre, yörede halka yaptıkları zulüm ve uygulamaların bir kısmı efsane türüne bağlı anlatmalardır. Andartların üst olarak kullandıkları yerlerden biri Maymun Dere'dir. Andartlar ç Savaş sırasında dağa kaldırdıkları insanları Gürlek'e iki üç kilometre mesafedeki merkezlerinden birine götürürler ve orada mahkeme yaptıktan sonra Maymun Dere'ye götürüp infaz ederlermiş. Kaynak kişilerimizden Mustafa M bu durumu şu şekilde ifade etmiştir:

*Mahkeme günü gülen bir kişi var ortada.
Mahkeme yapılacak olanların birinin üst dudaa
biraz yukardamış. Gülüyi gibi görünmüş.
Ne gülüysün be demiş maymun gibi! Alın
demişler bunu götürün dereye. Ordan kalmış
Maymun Dere.*

Bu anlatma Maymun Dere adının kaynağını açıklar. Ağız yapısından dolayı maymunu andıran ve bundan dolayı Andartlar tarafından güldüğü düşünülen kişi, bu derede infaz edildiği için adı Maymun Dere imiş. Bu olay Yunanistan İç savaşı döneminde olduğu ve infazlar hakkında bilgi verdiği için burada yer verdik.

Bir başka efsane ise Karlık Dağı'ndaki Karanlık Dere'nin adıyla ilgilidir. Karlık Dağı, arkasını tepelere yaslamış olan Bulatköy'ün gerisinde yükselen dağın adıdır. Bu dağdan aşağılara doğru inen derenin ismi yörede Karanlık Dere olarak bilinmektedir. Kaynak kişimiz İsmail Kadir, derenin içinde sık ağaçların olmasından dolayı derenin isminin bu şekilde ifade edildiğini belirtmektedir:

*Andartlık döneminde bunların 3 tane
karakolları varmış. Bir tanesi borda Karlık Dağı
deresinde, bir tanesi Çalabı'da, bir tanesi de
Eren Porta'da, Bulgaristan ile tam sınır orası.
Oraya getirilen Andart askerleri 3 karakola
paylaştırılmış. Buradaki dere Karanlık Dere
olarak geçiyi. Derenin her tarafını büyük
ağaçlar kapladı için derenin içi karanlıktır.*

*Andartlar, istediklerini yerine getirmeyen
kişileri kaçırıp dağlarda üst olarak kullandıkları
yere getirip infaz etmişler ve bunun için
de belli kişileri kullanmışlardır. Mustafa M.
Andartlar ve çingenelerle ilgili şu bilgiyi
vermiştir:*

*Çingene Atlangıcı, Domruköy başında.
Domruköy başını alırsan Yeniköy var.
Yeniköy'den sonra Dundarlı var. Eski küyler
bunlar. Bu Dünderli'daki olan subaylar tutuylar
bu Çingene Atlangıcı'nın başını. Bu bölgede
kale duvarları var. Arkası sağlam. Çingene
gene açmı kaldı, ne oldu bilmiyim. Ağanın
birinden uğlak mı kapıyı kuzu mu kapıyı ne.
Urdan iniy. Domruköy tarafından kavriyi.
Çoban da taklaşiy bunun arkasına. He he he
uraya geliy. Geliy iniyi dereye, eski dirmen
vardı urda, sıkışiy kaçamiy. Ya Allah Bismillah,
güp atlıy übür tarafa. Şimdi nasıl atladı unu
bilmiyim. Atlamış uraya, almış başını gitmiş
Maymundere'ye. Bunlar Andartların içindeki
çingenelerden olabilir. Çünkü Andartların
cellatlarının içinde çingeneler varmış. Kıpti
olduğu söyleniy.*

Andartlar tarafından öldürülen kişilerden ikisi Narlıköylü Şevket ile Koca Ahmet'tir. Kadın bir Andart tarafından bu iki kişi silahlarıyla fark edilmiş ve öldürülmüşlerdir. Öldürüldükleri yere de yöre halkı tarafından Kanlı Kule adı verilmiştir. Günümüzde da hala o bölge bu adla anılmaktadır. Rahmi Ali ve Tefvik Hüseyinoğlu çalışmalarında kaynak kişileri İsmail Aga'nın ağzından bu yaşanan olayı şöyle aktarmaktadır: Andart, bunları mazgalın orda görünce "Biz sizin için dağlarda savaşıyoruz; siz bize karşı silah kullanacaksınız ha!" diyerek vuruyor. Sonra o mazgalın adı "Kanlı Kule" oldu (Ali ve Hüseyinoğlu, 2009:409-410).

Burada ele aldığımız efsane metinleri, yer adlarını açıklayan olayları içerir. Bu olaylar

Andartlar tarafından yapılan infazlarla ilgilidir. Efsanelerin yanında memoratlar da bu dönemle ilişkili olarak anlatılmaktadır. Memorat, deneyimleyen veya deneyimleyenden dinleyenler tarafından aktarılan yani benim başıma şu geldi ya da şu kişinin başına gelmiş ve bana şu kişi anlattı, televizyonda gördüm, sosyal medyada okudum/gördüm/izledim/dinledim gibi delillere dayanan mutlaka olağanüstülük içermesi gereken anlatmalardır ve efsane türünün alt türü olarak kabul edilmektedir. Memorat, ilk defa Carl Wilhelm von Sydow tarafından icat edilmiş, kısaca "yaşanmış olağanüstü tecrübelerin hikayesi" olarak tanımlanabilir (Çobanoğlu, 2003:9). Memorat için öne çıkan vurgular doğaüstü, anlatıcı zinciri ve zamandır. Yani şahsi bir anlatı olarak memorat, doğrudan doğaüstü bir tecrübeye dayanmalıdır veya tecrübe sahibinden dinlenen günümüze ait olan anlatmalardır (Hallaç, 2018:191,183). Linda Degh ise memoratların en temel özelliğinin inandırma ve gerçekle ilişkisini delillendirme ve olağanüstü motiflerin yer alması olduğunu vurgulamıştır (Degh ve Vazsonyi, 2015:131-145). Alanda yaptığımız görüşmelerde biz de Andartlarla ilgili anlatmalar arasında bir memoratla karşılaştık. Kaynak kişimiz Ayşe İsmailoğlu tarafından aktarılan anlatma "Yerden su çıkması" motifi etrafında oluşturulmuştur.

Andartlar Rıdvan... ..'nın büyük dedesini eve gelirken yakalamışlar, balkanda kesmişler. Öylecene gömmüşler. Arkadaşları sona balkana unu bulmaya gitmişler. Urda bulmuşlar unu. Rıdvan'ın amcası da gitmiş, o zaman kızanmış. Abdest alcaklar, namaz kılcaklar ama su yok. Allah tarafından Rıdvan'ın amcasının ayaklarının arasından su çıkmış. Urda hepsi abdest almışlar. Onlar

abdest alınca su kayvermiş gine. Sona unu gömmüşler. Şimdi onun mezarı balkandaymış. Babam anlattı rametli.

Kronikat ise tıpkı memorat gibi deneyimleyen veya deneyimleyenden dinleyenler tarafından aktarılan yani benim başıma şu geldi ya da şu kişinin başına gelmiş gibi delillere dayalı ama olağanüstülük içermeyen anlatmalardır. Kronikatlar kişisel deneyim anlatılarının alt türü olarak kabul edilir.

Efsane ve memorat türleri üzerinde de çalışan Linda Degh tarafından kronikat,"gerçek deneyim hikayesi (true experience stories)" olarak adlandırılır ve geçmişe ait hatıralar, yaşanmış olaylar, söylenti, dedikodu ve yakın zamanda yaşanmış kişisel deneyimlerden oluştuğu vurgulanır (Degh, 1972:77-80'den aktaran Kaderli Yapıcı, 2012:209). Kronikat'ın en temel özelliği olağanüstü veya kutsal olmayan anlatılar olmasıdır. Kronikatlar, Özkul Çobanoğlu'nun memoratlar hakkındaki müstakil çalışması içinde S. Kvideland'dan aktararak şöyle tanımlanmıştır: "Şahsi ve içinde olağanüstü bir unsur olmayan normal bir tecrübenin hikayesi veya hatırası olan tür, 'kronikat' (chronicat) olarak adlandırılır" (Çobanoğlu, 2003: 31).

İç Savaş yıllarında Andartlarla ilgili, alanda kaynak kişilerle yaptığımız görüşmelerde kronikat olarak ele alınması gereken anlatılarla karşılaştık. Bu anlatıların bir kısmını deneyimleyenlerin bir kısmını da deneyimleyenlerden dinleyenlerin aktardıkları oluşturmaktadır...

(Devam edecek)

“DÜŞMANI ARARKEN”: BATI TRAKYA TÜRK AZINLIĞI ÜZERİNDEN MEDYA VE ÖTEKİLEŞTİRME PRATİKLERİ

Koray Bağdatlı

“Düşmanı Ararken”: Batı Trakya Türk Azınlığı Üzerinden Medya ve Ötekileştirme Pratikleri

Ulus-devletlerin inşası, yalnızca “biz”in kim olduğunun tanımlanmasıyla değil, aynı zamanda “bizden olmayan”ın, yani “öteki”nin kim olduğunun çizilmesiyle gerçekleşen bir süreçtir. Bu süreçte medya, yalnızca haber aktaran pasif bir mecra değil; egemen ideolojinin yeniden üretildiği, rızanın imal edildiği ve “öteki”nin sınırlarının her gün yeniden çizildiği aktif bir ideolojik aygıttır.

Yunanistan’daki Batı Trakya Türk Azınlığı örneği, ulus-devlet reflekslerinin ve medya söylemlerinin bir azınlığı nasıl “güvenlik sorunu” haline getirdiğinin en somut göstergelerinden biridir. Bu coğrafyada azınlık, eşit bir vatandaş topluluğu olarak görülmenin aksine tarihsel travmaların, diplomatik pazarlıkların ve kimlik inkarının gölgesinde şekillenen bir “tehdit unsuru” olarak çerçevelenmektedir.

Bir topluluğu ötekileştirmenin ve marjinalize etmenin ilk adımı, onun kendini tanımlama hakkını elinden almaktır. Egemen güç,

öznenin “Ben kimim?” sorusuna verdiği cevabı reddeder ve ona “Sen şusun” diyerek yeni bir kimlik biçer. Batı Trakya’da yaşanan temel çatışma, bu isimlendirme iktidarı üzerinedir. Yunanistan resmi ideolojisi ve buna paralel hareket eden ana akım medya, azınlığın etnik kimliğini (Türk) kategorik olarak reddeder. Bunun yerine, azınlığı sadece dinsel bir referansla, homojen olmayan bir yapı gibi sunarak “Yunan Müslüman Azınlık” olarak tanımlar. Medya, bu “isimsizleştirme” stratejisinin en sadık uşağıdır. Haber metinlerinde “Türk” kelimesinin kullanımı, genellikle tırnak içinde, “sözde” ifadesiyle ya da Ankara’nın irredentist (yayılmacı) politikalarının bir aracı olarak kodlanır. Azınlık bireyi, “Türküm” dediği anda, sistemin gözünde hak talep eden bir vatandaş olmaktan çıkıp, sınırın ötesindeki devletin (Türkiye’nin) bir ajanı konumuna indirgenir. İskeçe Türk Birliği gibi kurumların tabelalarındaki “Türk” ibaresi nedeniyle kapatılması veya yasallaşamaması, bu sembolik şiddetin hukuki ve medyatik düzlemdeki en somut örneğidir.

Medya, toplumsal hafızayı canlı tutmak adına tarihsel düşmanlıkları güncel siyasete tahvil eder. Batı Trakya Türkleri, Yunan medyasında sıklıkla "İç Düşman" veya "Beşinci Kol" (Fifth Column) metaforlarıyla temsil edilir. Azınlığın en temel demokratik talepleri (kendi müftüsünü seçme, çift dilli eğitim kalitesi vb.), insan hakları bağlamında değil, "Milli Güvenlik" paradigması içinde ele alınır. Medya, azınlığın her hareketini, Türkiye'nin Trakya üzerindeki "yayılmacı emellerinin" bir parçası, bir "Truva Atı" hamlesi olarak çerçeveler. Bu güvenlikçi bakış açısı, azınlık bireyini "olağan şüpheli" haline getirir. Sıradan bir hak arayışı, medyada "Trakya elden gidiyor" ya da "Ankara'nın parmağı" manşetleriyle sunularak, çoğunluk toplumunda (Ortodoks Yunanlar) bir korku ve nefret iklimi yaratılır. Bu korku iklimi, devlete, azınlık üzerinde baskı kurma ve onları sürekli denetim altında tutma meşruiyeti sağlar.

Uluslararası hukukta insan hakları, karşılıklılık (mütekabiliyet) ilkesine tabi değildir; evrenseldir ve şartsızdır. Ancak ulus-devletlerin medya pratiklerinde azınlıklar, komşu devletle olan ilişkilerin "rehineleri" olarak konumlandırılır.

Batı Trakya Türk Azınlığı, Türk-Yunan ilişkilerindeki gerilimin faturasının kesildiği ilk adrestir. Türkiye'de Rum azınlığa veya Patrikhaneye yönelik bir gelişme (olumlu ya da olumsuz), Yunan medyasında anında Batı Trakya ile kıyaslanarak sunulur. Medya, "Bizimkiler orada ne yaşıyorsa, buradakiler de aynısını hak ediyor" şeklindeki tehlikeli bir "kısasa kısas" mantığını topluma enjekte eder. Bu yaklaşım, Batı Trakya Türkünü, Yunanistan'ın vergi veren, askerlik yapan eşit bir vatandaşı olmaktan çıkarıp, diplomatik masada bir "pazarlık kozu" veya "misilleme

nesnesi"ne dönüştürür. İnsani olanın yerini, diplomatik ve stratejik olan alır.

Hegemonya, yönetmek istediği kitleyi bölerek kontrol etme stratejisini medya üzerinden yürütür. Ulusal Yunan medyası ve bazı yerel aşırı görüşlerin savunuculuğunu yapan medya unsurları, azınlığı yekpare bir Türk toplumu olarak görmek yerine; Pomak, Roman ve Türk kökenli olarak ayırıştırıp, bu alt kimlikleri birbirine karşı kışkırtma eğilimindedir. Sistemin biçtiği "Yunan Müslüman" kimliğini kabul edenler, medyada "uyumlu", "barışçıl" ve "Makbul Azınlık" olarak övülürken; etnik kimliğinde (Türklükte) ısrar edenler, seçilmiş müftülerin etrafında kenetlenenler "Zararlı Unsur", "aşırı" veya "oranın adamı" olarak yaftalanır. Bu iyi/kötü dikotomisi, azınlık içindeki dayanışmayı kırmayı ve devletin asimilasyon politikalarına rıza üretmeyi hedefler.

Batı Trakya örneği, medyanın bir arada yaşama kültürünü nasıl zehirleyebileceğinin, komşuyu nasıl "öteki"leştirebileceğinin ve devletin sert politikalarına nasıl rıza üretebileceğinin açık bir göstergesidir. Mevcut durumda medya, azınlığın sesini duyurduğu bir mecra değil, azınlığın "hizaya getirilmesi" gereken bir nesne olarak sergilendiği bir panoptikondur. Bu kısır döngüden çıkış, "Barış Gazeteciliği" ilkelerinin benimsenmesiyle mümkündür. Azınlıkları bir "güvenlik tehdidi" veya "diplomatik koz" olarak göstermek yerine ülkenin kültürel zenginliği, demokrasinin ana bileşeni ve eşit haklara sahip olması gereken "insanlar" olarak gören yeni bir medya dili, Batı Trakya'da toplumsal barışın tek anahtarıdır.

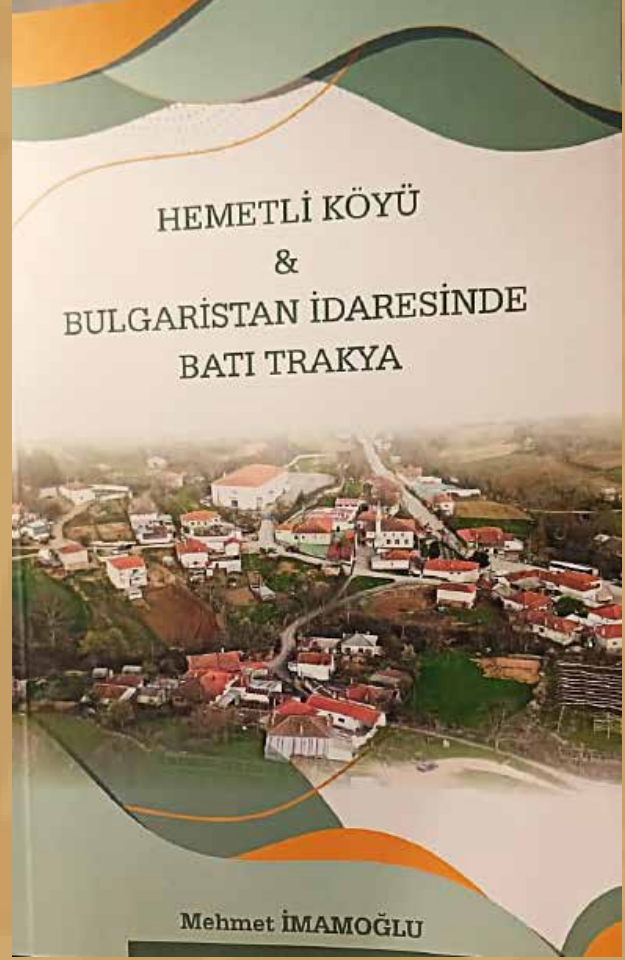
Mehmet İmamoğlu'nun kitabı yayımlandı

**"...Çay'a bakarsan Çay'da eziyetle
öldürüleni hatırlarsın, karakola
bakarsan karakol baskını
hatırlarsın, başını kaldırsan Kamen'i
görürsün..."**

Mehmet İmamoğlu'nun "Hemetli Köyü ve Bulgaristan İdaresinde Batı Trakya" kitabı BAKES'in - Batı Trakya Azınlığı Kültür ve Eğitim Şirketi - 68. Yayımları olarak okuyucuya sunuldu.

Emekli Öğretmen Mehmet İmamoğlu tarafından kaleme alınan kitap, monografik bir çalışma niteliğindedir. Bir yandan yaşamışlıkların ışığında tarihi bilgiler aktarırken, bir yandan Batı Trakya Türk Azınlığı'nın kültürel öğelerini okuyucuya sunmaktadır.

Toplam 140 sayfadan oluşan kitap dört ana bşlık altında toplanmış. Kitabın ilk başlığı altında Hemetli köyü ile ilgili bilgiler verilmektedir. Kitabın diğer bölümlerinde Bulgar işgaline yer verilmekte ve önemli bilgiler okuyucu ile paylaşılmaktadır. kitabın ISBN numarası ise: 978-618-5322-27-4.

Mehmet İmamoğlu kitabın önsözünde aşağıdaki görüşleri ifade etmektedir:

Batı Trakya'nın Türk ve Yunan halkları hem 1912'den 1920'ye hem de 1940'tan 1950'ye kadar toplum tarihi bakımından çok sıkıntılı yıllar yaşamışlardır. I. Balkan Savaşı sonrası Batı Trakya'yı işgal eden Bulgaristan, memlekette yaşanan onca yokluğun ve yoksulluğun yanı sıra Trakya halkına çok çileli, umutsuz ve korku dolu yıllar yaşatmıştır. Bulgar hükümeti Batı Trakya'da Türk ve Yunan halkına ayırım yapmaksızın insanlık dışı baskıları reva görmüştür. Halk büyük maddi ve manevi yıkımlar yaşamıştır. Bulgarların

Batı Trakya'ya yaptığı baskı daha çok balkan köylerini etkilemiştir. Bu baskıdan en fazla etkilenen balkan köylerinden biri de Hemetli köyüdür.

Hemetli'de yaşlılardan birkaç kişi bir araya gelip sohbe başladıklarında, konuşmalar genellikle kendiliğinden köyün geçmişte yaşanan sıkıntılı günlerine gider. Büyüklerinden duyduklarını birbirlerine merakla anlatırlar. Çünkü Hemetli'nin neresine baksan geçmişe ait bir acı hatırası vardır. Çay'a bakarsan Çay'da eziyetle öldürüleni hatırlarsın, karakola bakarsan karakol baskınını hatırlarsın, başını kaldırsan Kamen'i görürsün; "niye bu sivri taşın ismi Bulgarca" diye sorgularsan sonu gelmeyen muhabbetlerin içinde bulursun kendini. Balkan halkının yaşamış olduğu o çileli yılların unutulup gitmesi, bugünkü ve gelecek nesillerin bu olaylardan haberdar olamaması, onların hayatında büyük bir eksikliğe ve haksızlığa sebebiyet verir.

O günleri yaşamış olan son tanıklar da aramızdan ayrılmışlardır. Bizler de yaşlılardan dinlediklerimizi, kitap ve gazetelerde gördüklerimizi günümüz insanıyla, gelecek nesillere aktarmayı görev addettik. Üzerinde titizlikle çalıştığımız bu kitapta bazı hatalarımız olmuş veya bazı önemli şeyler gözden kaçmışsa herkesten peşin olarak özürdileriz. Batı Trakya Türk halkının bir daha böyle felaketler yaşamamasını Allah'tan temenni ederiz.

Mehmet İmamoğlu kimdir?

1939 yılında Gümülcine'ye (Komotini) bağlı Hemetli (Organi) köyünde dünyaya geldi. İlkokul tahsiline doğduğu köyde başladı. Yunan İç Savaşı'nın yoğunlaştığı 1946 yılında, bölge geleneğine göre evinde yapılan hatim merasimine, Rodop Dağlarındaki Yunan gerillalarına gönüllü olarak katılan ve "Kemal Kaptan" kod adıyla anılan Türk gerilla lideri Mihri Belli de davetliydi. M. Belli, hatim merasiminde küçük Mehmet'i onurlandırmak için elini öptürmüştü ve parayla ödüllendirmişti. İç Savaş sebebiyle göç eden ailesiyle birlikte Mehmet, Basırlıköy'e yerleşti ve ilkokulunu orada tamamladı.

1954-55 ders yılında Medrese-i Hayriye'de 1. sınıfı okudu. Orta ve lise öğrenimini Konya İmam Hatip Okulunda tamamladıktan sonra tahsiline bir sene ara verdi. 1964 senesinde İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsüne girip 1968 senesinde bu okuldan da mezun oldu. 1971 yılında Gümülcine (Komotini) Celâl Bayar Lisesi'ne tayin edildi.

1982 - 1990 yılları arasında haftada iki gün Şahin Medresesi'nde görev yaptı. Sene sonu lise bitirme imtihanlarında İskeçe Muzaffer Salihoğlu lisesi mezuniyet sınavları kurul üyeliğinde bulundu. 2007 yılında Celâl Bayar Lisesi'nden emekliye ayrıldı.

Merhum Tefik Hüseyinoğlu ile birlikte yazdıkları, "Yunanistan'da Başmüftülük Müftülükler ve Müftüler (1913-2014)" adlı bir eseri bulunmaktadır.

Bulgaristan'da Türk ve Müslümanlara yönelik asimilasyonu anlatan kitap yayımlandı

Bulgaristan'da yayımlanan "Leyla'yı Hatırlıyor Musunuz" adlı kitapla eski komünist rejimin 1989 yılında Türk ve Müslümanlara uygulamaya çalıştığı asimilasyonda yaşanan acılar bir kez daha ifade edildi.

Türk ve Müslümanlara yapılan zulümleri anlatyan kitap Türkçe ve Bulgarca olarak yayımlandı.

Bulgaristan Bilimler Akademisi (BAN) Folklor ve Etnografya Enstitüsünde düzenlenen etkinliğe, Türkiye'nin Sofya Büyükelçiliği Eğitim Müşaviri Mehmet Selim Varınca'nın yanı sıra ülkenin önde tarih, kültür ve bilim çevrelerinden temsilciler katıldı. Tanıtımda, Bulgarca ve Türkçe yayımlanan kitapta yer alan dönem fotoğrafları ilk kez

gösterildi.

Folklor ve Etnografya Enstitüsü Başkanı Doç. Mila Maeva, 36 yıl önce Bulgaristan'daki komünist rejimin Türk ve Müslümanların dilini, dini, kültürünü reddederek, onları asimile etmeye çalıştığını, 1989 yılında bu

baskıyı kabul etmeyen 450 bin kişinin Türkiye'ye göçe zorlandığını anımsattı. Tarihsel gerçeklerin muhakkak gün yüzüne çıkarılması gerektiğini belirten Maeva, bu kitapta yer alan fotoğrafların ardında çok sayıda insanın kaderi, parçalanmış aileler ve dramlar olduğunu söyledi. - **"O acılar, yüz binlerce insanın hafızasından asla silinmeyecek"**

Kitapta yer alan fotoğrafları, 1989'da Bulgaristan-Türkiye sınırındaki Kapitan

Andreevo Gümrük Kapısı'nda ve göçmenlerin sürgün trenlerine bindirildiği Hitrino Garı'nda çeken İvan Grigorov, o günleri anlatırken gözyaşlarını tutamadı.

Griforov, AA muhabirine yaptığı açıklamada, kitabın kapak fotoğrafında yer alan, elinde oyuncak bebeğiyle poz veren Leyla adlı 9 yaşındaki Türk kızı ile 36 yıllık aradan sonra

Türkiye’de tekrar bulunduğunu anlattı. Grigorov, Bulgaristan’da eski komünist rejiminin zorunlu göçü “büyük seyahat” olarak adlandırdığını belirterek, “O acılar, zorunlu seyahate katılan yüz binlerce insanın hafızasından asla silinmeyecek.” dedi.

- “İsmim iki kez zorla değiştirildi”
Kitaptaki Bulgarca metinleri Türkçeye çeviren Nihal Özergan, AA muhabirine yaptığı açıklamada, ailesiyle asimilasyon kampanyasının mağdurlarından olduklarını anlattı.

Özergan, “İsmim bir değil, iki kez değiştirildi. Babam (Bulgar kökenli Müslüman) Pomak olduğu için Nihal olan adımları önce Nihala diye değiştirdiler. Daha sora annem Türk olduğu için Mihaela diye bir kez daha değiştirdiler.” diye konuştu.

Kitabın Türkçe-Bulgarca iki dilli olmasının önemini vurgulayan Özergan, “O dönemde Türkçe konuşmak, düşünmek bile yasaktı. Günümüzde genç insanlar bu kitabı okuyarak, silinmeye çalışılan ulusal hafızayı hatırlayacaklar ve aynı zamanda bizi de hatırlayacaklar. Biz hala acısını yaşıyoruz, kitap biraz da olsa travmalarımızdan kurtulmamıza yardımcı olacak.” ifadelerini kullandı.

- “Arşivlerde tüm Türk isimleri silmek istediler”

Tanıttığı katılan Bulgaristan Devlet Arşivleri Başkanı Mihail Gruev, burada yaptığı konuşmada, komünizmin son döneminde eski rejimin arşivlerinde, tüm belgelerde geçen Türk isimleri bile silmeye karar verdiğini anlattı.

Gruev, “Komünistlerin girişmek istediği bu

kapsamlı plan gerçekleşemedi, ancak öyle yapılsaydı, milyonlarca evrak ve belgede tek bir Türk isim kalmayacaktı.” dedi.

Kitabın tasarımcısı ve editörü Mariya Borışeva da AA muhabirine yaptığı açıklamada, “Bu muazzam insani suçu işleyenlerin hala hiçbir şekilde cezalandırılmış olmaması korkunç bir adaletsizliktir.” ifadesini kullandı.

Geçmişte, asimilasyon kampanyasına katılan kişilerin devlet nişanı bile aldığını anımsatan Borışeva, “Kitabımızla, tarihimizde benzeri olmayan bu adaletsizliğe karşı küçük de olsa bir adım atmış olacağımıza inanıyoruz. Amacımız, daha çok insanın, Bulgaristan’da totaliter devletin son yıllarında neler olduğunu öğrenebilmesidir.” diye konuştu.

- 45 yıllık diktatörlük

1944 yılında eski Sovyetler Birliği (SSCB) Kızıl Ordusu’nun desteğiyle Bulgaristan’da darbeye iktidara gelen komünistler, ülkede 45 yıl diktatörlüğü sürdürmüştü.

Bulgaristan’daki komünizmin son yıllarında komünistler, 1985-1989’da asimilasyon girişimlerini daha da artırmıştı. 1989 yılında isimlerini Bulgar isimlerle değiştirmeyi reddeden, dinine sahip çıkan yaklaşık 360 bin Türk ve Müslüman Türkiye’ye göçe zorlanmıştı.

Asimilasyona karşı direniş sonucunda, 1989’da komünist rejim devrilmmişti.

kircaalhaber.com

Mustafa Kırımoglu, YTB Başkanı Abdülhadi Turus kitanın tanıtım programında.

Vatana Adanmış Bir Ömür: Mustafa Kırımoglu

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın (YTB) ev sahipliğinde, Kırım Türkleri Kültür ve Yardımlaşma Derneği iş birliğiyle düzenlenen "Vatana Adanmış Bir Ömür: Mustafa Kırımoglu Vefa ve Kitap Tanıtım Programı" Ankara'da gerçekleştirildi. Programda, Mustafa Kırımoglu'nun Kırım Tatar halkının hak, kimlik ve özgürlük mücadelesindeki öncü rolüne dikkat çekildi.

YTB Başkanı Abdülhadi Turus, programda yaptığı konuşmada, tarihî şahsiyetlere vefanın hayattayken gösterilmesi gerektiğini

belirterek, bunun ahlaki ve vicdani bir sorumluluk olduğunu söyledi. Turus, "Tarih, kahramanlarını yazar; ancak onlara vefayı yaşarken göstermek bizlerin boynunun borcudur." diye konuştu.

Mustafa Abdülcemil Kırımoglu'nun mücadelesini ele alan ve belgesel niteliği taşıyan "Vatana Adanmış Ömür" adlı eserin, bizzat Kırımoglu'nun katılımıyla tanıtıldığını belirten Turus, çalışmanın yalnızca bir kitap değil, aynı zamanda güçlü bir hafıza eseri olduğunu vurguladı. Turus, "Kırım Tatar halkının millî lideri, onurlu direnişin sembol

ismi Mustafa Abdülcemil Kırimoğlu'nun mücadelesini ele alan eserimizi, bizzat Mustafa Ağa'nın şahitliğinde tanıttık." dedi. Programa Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Serdar Çam, Ukrayna'nın Ankara Büyükelçisi Nariman Celâl ile çok sayıda sivil toplum kuruluşu temsilcisinin katıldığını ifade eden Turus, katkı sunan tüm paydaşlara teşekkür ederek, "Adalet ve hürriyet davasının Mustafa Ağa'nın şahsında somutlaşan hafızasını diri tutan bu eser, sadece bugüne değil, geleceğe bırakılmış bir adalet mirasıdır." değerlendirmesinde bulundu. Turus, YTB olarak tarihin ve vicdanın yüklediği sorumluluğun bilinciyle hareket ettiklerini belirterek, tarihî hafızayı diri tutmaya, sivil toplumu desteklemeye, gençlere yönelik kültürel ve sosyal projeler üretmeye devam edeceklerini kaydetti. Programda konuşan kitabın editörü Dr. Taner Zorbay, eserin hazırlanış sürecine ilişkin bilgi vererek, kitabın Kırım'da yaşamış ve sürecin zorluklarını birebir tecrübe etmiş kişilerin yazılarından oluştuğunu söyledi. Zorbay, "Bu eseri, Kırım'da yaşamış ve esas sıkıntıları orada geçirmiş kişilerin yazılarıyla hazırladık. Katkı sunan ve YTB'de emeği geçen herkese teşekkür ediyorum." dedi. Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Serdar Çam ise konuşmasında, Mustafa Kırimoğlu'nun liderlik vasıflarına dikkati çekti. Kırimoğlu'nun azim, cesaret ve millî-manevî değerlere bağlılığıyla güçlü bir rol model olduğunu belirten Çam, "Mustafa Kırimoğlu dediğimde aklıma azim ve cesaret geliyor. Millî ve manevî değerlerini bilip sahip çıkan, hedefine güçlü bir şekilde kitlenen bir hareket lideri olarak

aklıma geliyor." dedi.

Çam, günümüzde eksikliği hissedilen "klas duruşu" Mustafa Kırimoğlu'nun şahsında gördüğünü belirterek, gerçek siyasi hareketlerin temel özelliklerinden birinin şecaat olduğunu vurguladı. Şecaatin akıllı bir cesaret olduğunu ifade eden Çam, "Onun mücadelesi ölmek ya da öldürmek üzerine değil, yaşamak ve yaşatmak üzerinedir." diye konuştu.

Programda konuşan Kırım Tatar halkının millî lideri Mustafa Abdülcemil Kırimoğlu da YTB'nin yürüttüğü çalışmalardan duyduğu memnuniyeti dile getirerek, kitap başta olmak üzere programa emek veren herkese teşekkür etti. Kırimoğlu, "YTB'nin çalışmaları son derece muntazam. Yapılan çalışmalardan büyük memnuniyet duyuyorum. Emeği geçen herkesten Allah razı olsun." şeklinde konuştu. Kırimoğlu, Kırım Tatar halkının yaşadığı tarihî trajediye de değinerek, 1944 sürgünü sırasında büyük kayıplar verdiklerini belirtti. Kırimoğlu, "1944 yılı sürgünü ve soykırımı esnasında halkımızın yüzde 46'sını kaybettik. Geri kalanlar yaklaşık yarım yüzyıl boyunca vatanlarına dönmek için mücadele etti." dedi. "Vatana Adanmış Bir Ömür: Mustafa Kırimoğlu Vefa ve Kitap Tanıtım Programı", hediye takdimi ve toplu fotoğraf çekiminin ardından sona erdi.

YTB

Mehmet Koca'nın

"Batı Trakya'dan Ay Yıldızlı Hikayeler" kitabı yayımlandı

Batı Trakya kökenli Mehmet Koca'nın (Hakses) "Batı Trakya'dan Ay Yıldızlı Hikayeler" kitabı yayımlandı. Kitap Batı Trakya Türkleri Dayanışma Derneği Bursa Şubesi tarafından Ekim 2025 yılında, 3 numaralı yayın olarak, 978-605-62762-1-7 ISBN numarasıyla Bursa'da okuyucuya sunuldu.

Hikayelere şahit olacağım hiç aklıma gelmedi. Meğer memlektim Batı Trakya'da ay yıldız odaklı neler olmuş neler!

Halit Refik Karay-1337 (1921) baskı tarihli kitabına da ad olan-"Ay Peşinde" başlıklı masalımsı bir hikâye anlatır. Sultanın kızına aşık olan safça bir delikanlıya, kıza kavuşması için önce ayı elde etmesi gerektiği

Toplam 116 sayfadan oluşan kitapta Yunanistan'ın Batı Trakya bölgesinden ay yıldızı konu alan hikayeler yer almaktadır. Çok sürükleyici bir anlatımla sunulan hikayeler bizden olması sebebiyle yakın tarihimize de ışık tutar nitelikte.

Kitabın önsözünde Mehmet Koca, "Her çocuk gibi ben de ayı ve yıldızları ilk önce gökyüzünde görerek tanıdım. Bunların hakkındaki ilk kitabi bilgileri ise ilkokul sıralarında öğrendim.

Sonraki yıllarda haklarında çok şey okudum. Hatta insanoğlunun aya ayak bas tığı o heyecanlı günleri yaşadım.

Ama burada anlatıldığı kabilden Ay Yıldızlı

şart koşulunca ayın peşinde koşmaya başlar. Dağ, ova, dere, tepe koşturur ama bir türlü ayı elde edemez. Sonunda aya erişemeyeceğine kanaat getirir... Hikâye şöyle biter.

"...Ay gökte durdukça, yani dünya durdukça, bu bayrak da o feyiz ve bereket beldesinde dikili durmuş."

İşte biz de o delikanlı misali ay yıldızın peşine takıldık, diyeceğim ama hayır takılmadık! Biz başlayınca onlar gelip bizi buldu... Ve ay yıldızlı hikayeler arşivimizde toplana toplana kocaman bir birikim oldu. İşte bu naçiz kitapçık öyle doğdu..." Görüşlerine yer verdi.

Öğretmen Ahmet Kavak'ı kaybettik

Emekli Öğretmen Ahmet Kavak 19 Aralık 2025 günü vefat etti. Merhumun cenazesi 20 Aralık 2025 günü Çayvakıf köyünde defnedildi. Ahmet Kavak'ın 2006 yılında "Mekibelerle Seyyid Ali Sultan (Kızıl Deli) ve Dimetoka Kazasındaki Dergâhı" adlı kitabı yayımlanmıştı.

Ahmet Kavak, 1944 yılında Rodop İli Şapçı İlçesine bağlı Mehrikoz (Kehros) köyünün Kaypak mahallesinde doğdu. İlkokulu kendi mahallesinde bitirdi. 1953 yılında ailece, Dimetoka Kazası Küçük

Derbent nâhiyesinin "Tekke Bölgesi" köylerinden Mevsimler köyüne göç ettiler. Burada 23 yıl (1975'e kadar) kaldı.

1958 yılında Gümülcine (Komotini) Hayriye Medresesine gitti ve orada iki yıl tahsil gördü. 1960'ta okul değiştirdi. Aynı şehirde bulunan Celâl Bayar Lisesinin ortaokul kısmına girdi ve 1965 yılında bu irfan ocağından mezun oldu. 1966-67 yıllarında vatani görevini yerine getirdi.

Devamında da İstanbul Ortaköy Öğretmen Okuluna gitti. Orada, kademeli olarak birkaç dönemde meslek derslerinden fark imtihanlarını verip, zorunlu olan stajını da yaptıktan sonra bu okulu dışarıdan bitirmiş oldu.

1968 yılında Dimetoka ilçesi Vakıf köylerinden

2009. Lüleburgaz, Derviş Kemal'in evi. İbrahim Baltalı Arşivi.
Soldan sağa: Ahmet Kavak, Ahmet Kavak'ın damadı Hasan Bekirusta, İskeçe Türk Birliği kurucularından Mehmet Hilmi'nin yeğeni Derviş Kemal ve İbrahim Baltalı.

Merhum öğretmen Ahmet Kavak'ın 2009 yılında yayımladığı "Menkibelerle SEYYİD ALİ SULTAN (KIZIL DELİ) ve Dimetoka Kazasındaki Dergâhı" adlı kitabı.

aydın kişi, unutulmaz isim rahmetli Mehmet Hilmi'nin köyü olan Babalar (Goniko) köyünde öğretmenlik mesleğine başladı ve burada 3 yıl hizmet etti.

1971 yılında yer değiştirerek Gümölcine'ye (Komotini) bağlı Çay Vakıf (Vakos I) köyünde görev aldı. 2002 yılı itibarıyla, 32 yıldan beri bu köyde hem öğretmen, hem de din görevlisi olarak çalıştı. Kavak iki kız çocuğu babasıydı.

Merhumun ailesine, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyoruz.

Başyazının devamı

27.08.2025 Çarşamba günü ikindi namazından sonra doğduğu Salmanlı köyünde defnedildi.

Tevfik Hüseyinoğlu

Tevfik Hüseyinoğlu, Gümölcine'ye bağlı Kirazlı (Kerasya) köyünde doğdu. Gümölcine'de Medrese-i Hayriye'yi bitirdikten sonra lise öğrenimini Celal Bayar Lisesi'nde tamamladı. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. İskeçe Azınlık Lisesi'nde çalıştı, 2003 yılında emekliye ayrıldı.

Hüseyinoğlu, öğretmenliğinin yanı sıra, azınlık basınında sürekli yazan ve çok yönlü çalışmaları olan bir yazardı. Kendisi her zaman danışılan bir insandı. Düz yazıları daha çok öğretici nitelikte yazılmış makalelerdir. Edebiyat alanına ilk adımı Yunanlı yazar Antonis Samarakis'in Tehlike İşareti adlı romanını Türkçeye çevirmesiyle olmuştur. Hüseyinoğlu'nun aşağıdaki kitapları yayımlanmıştır:

Tehlike İşareti – Yunanlı Yazar A. Samarakis'in romanın Türkçe'ye çevirisi.

Meslek Borcu – Roman.

Yunan İç Savaşı'nda Batı Trakya Türk Azınlığı (1946 - 1949). Rahmi Ali ile birlikte hazırlanmıştır.

Yunanistan'da Başmüftülük, Müftülükler ve Müftüler (1913 - 2014).

Geçmişte Yazdıklarımın Seçmeler - Makaleler.

İskeçe Azınlık Lisesinde uzun yıllar görev yapmış, BTAYT Derneği eski başkanlarından, emekli öğretmen ve yazar Tevfik Hüseyinoğlu'nu 7 Eylül 2025 Pazar günü vefat etti. Merhumun cenazesi 8 Eylül 2025 Pazartesi günü ikindi namazından sonra Gümölcine'deki Yenimahalle Mezarlığı'na defnedildi.

Sami Toraman

Sami Toraman 1946 yılında Gümölcine’de doğdu. İlkokulu burada tamamladı. Daha sonra da Türkiye’deki Kepirtepe Öğretmen okuluna kayıt yaptırdı ve İstanbul İlköğretmen Okuluna geçiş yaparak buradan 1965 yılında mezun oldu. 13 yıl boyunca Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliğinin başkanlığını yürüten Sami Toraman kitaba, sanata ve insanlar arasındaki ilişkilere önem veren; Atatürkçü, demokrat ve sevecen bir kişiliğe sahipti.

Toraman’ın başkanlık yıllarında; Rahmi Ali’nin “Ay ile Güneş” adlı hikaye kitabı ile Hüseyin Alibabaoğlu’nun “Durdur ile Kurkur” adlı masal kitabı Birlik tarafından basıldı.

Yine Toraman’ın başkanlığı döneminde İbrahim Baltalı’nın 2012 yılında hazırladığı, öğretmenlerin anılarını içeren “Bir Efsane Sona Ererken” adlı kitabın basılmasını sağladı. Hatta kitabın adının da bu şekilde olmasını bizzat kendisi istedi.

Sami Toraman’ın döneminde Bulgaristan Eğridere, Kırcaali ve Kosova Prizren’deki Türklerle tanışma imkanı bulundu. Özellikle Bulgaristan Türkleriyle karşılıklı etkinlikler düzenlendi.

Toraman, Kadınlar Günü’nün Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye kadınlarıyla dönüşümlü olarak kutlanılmasını sağladı. Bu durum yıllarca devam etti. Böylece üç ülke kadınlarının arasında bir sinerji oluşmuş oldu.

Emekli öğretmen ve eski Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği Başkanı Sami Toraman 28 Ekim 2025 günü İstanbul’da vefat etti. Merhumun cenazesi 31 Ekim Cuma günü ikinci namazı sonrasında Gümölcine’de toprağa verildi.

Mehmet Hatipoğlu

Gazeteci Mehmet Hatipoğlu, 1955 yılında doğdu. Uzun yıllar AA’nın muhabirliğini yaptı. Bir çok habere imza attı. Her zaman danıştığımız, fikir alışverişi yaptığımız bir meslektaşımızdı. Yardımlarını hiçbir zaman esirgemezdi. Batı Trakya Türklerinin mücadelelerinde hep ön sırada yer aldı. Gazeteciliğin yanı sıra mizahla ilgilenmiş ve “Kazan” adında bir de dergi yayımlamıştı.

Hatipoğlu, Gümölcine’de Bağımsız “Güven” listesinin tanıtılmasında gazeteci olarak önemli katkılar sağlamıştı.

Mehmet Hatipoğlu, 28 Ekim 2025 günü İstanbul’da hayatını kaybetti ve 31 Ekim Cuma günü ikinci namazı sonrasında Gümölcine’de toprağa verildi.

İdriz Ahmet

İdriz Ahmet, 1996 yılında Şapçı kasabasında mütevelli Heyeti Başkanlığı görevine seçildi. Bu görevi uzun süre devam ettirdi.

1998 yılında Şapçı Belediyesinde, Yorgos Polihroniadis’in listesinden meclis üyesi seçildi. 1999 – 2002 yılları arasında Şapçı Belediyesinde başkan yardımcılığına getirildi.

İdriz Ahmet 4 Ekim 2009 milletvekilliği seçimlerinde N.D. Partisinden Rodop milletvekili adayı oldu, ancak seçilemedi. İdriz Ahmet her şeyden önce iyi ve köklü bir esnaftı. Misafirperverdi. Görevi sürecinde Türkiye’den bir çok bakanı ağırladı. Şapçı’ya gelen her ünlü kişi onu görmeden gitmezdi.

O kadar köklü ki Türk Seyyah Evliya Çelebi bile onların sahip olduğu handan bahsetmiştir.

İdriz Ahmet (Ahmet Amet İdris), son yıllarda yakalandığı hastalıkla mücadele ediyordu. Bir kız, bir oğlan ve üç torun sahibiydi.

Şapçı bölgesinin tanınmış Dertlioğlu ailesinden İdriz Ahmet'î 9 Kasım 2025 günü, 71 yaşında kaybettik. Merhumun cenazesi 10 Kasım ikindi namazından sonra Şapçı kasabasında toprağa verildi.

Hüseyin Bandak

Hüseyin Bandak hayırsever bir işadamıydı. Cesur bir kişiliğe sahipti ve bu özelliği hiçbir zaman için unutulmayacaktır. İskeçe'den bir çınar daha devrildi, onun için kullanılacak en güzel cümledir. Batı Trakya Türk Azınlığının hak arama mücadelesinde her zaman ön saflarda yer aldı. Koyunköy Camii tamir edilirken kendi işyerini Cuma namazları için tahsis etmişti. Koyunköy'de Nahiye Müdürlüğü yapmıştı. İskeçe Belediyesi Eşitlik Listesi Başkanlığını da yürüttü. Yine İskeçe Türk Birliğinde ve BAKES' te emeği vardır. Hüseyin Bandak DEB Partisinin AP seçimlerinde iki defa aday da olmuştur. İşadamı Hüseyin Bandak, 7 Aralık 2025 akşamı elim bir trafik kazası sonrası 8 Aralık 2025 günü Koyunköy'de toprağa verildi.

Ahmet Kavak

Ahmet Kavak, 1944 yılında Rodop İli Şapçı İlçesine bağlı Mehrikoz (Kehros) köyünün Kaypak mahallesinde doğdu. İlkokulu kendi mahallesinde bitirdi. 1953 yılında ailece, Dimetoka Kazası Küçük Derbent nâhiyesinin "Tekke Bölgesi" köylerinden Mevsimler köyüne göç ettiler. Burada 23 yıl (1975'e kadar) kaldı.

1958 yılında Gümülcine (Komotini) Hayriye Medresesine gitti ve orada iki yıl tahsil gördü.

1960'ta okul değiştirdi. Aynı şehirde bulunan Celâl Bayar Lisesinin ortaokul kısmına girdi ve 1965 yılında bu irfan ocağından mezun oldu.

1966-67 yıllarında vatani görevini yerine getirdi.

Devamında da İstanbul Ortaköy Öğretmen Okuluna gitti. Orada, kademeli olarak birkaç dönemde meslek derslerinden fark imtihanlarını verip, zorunlu olan stajını da yaptıktan sonra bu okulu dışarıdan bitirmiş oldu.

1968 yılında Dimetoka ilçesi Vakıf köylerinden aydın kişi, unutulmaz isim rahmetli Mehmet Hilmi'nin köyü olan Babalar (Goniko) köyünde öğretmenlik mesleğine başladı ve burada 3 yıl hizmet etti.

1971 yılında yer değiştirerek Gümülcine'ye (Komotini) bağlı Çayvakıf (Vakos I) köyünde görev aldı. 2002 yılı itibariyle, 32 yıldan beri bu köyde hem öğretmen, hem de din görevlisi olarak çalıştı.

Emekli Öğretmen Ahmet Kavak, 19 Aralık 2025 günü vefat etti. Merhumun cenazesi 20 Aralık 2025 günü Çayvakıf köyünde defnedildi. Kavak, iki kız çocuğu babasıydı. Ahmet Kavak'ın 2006 yılında "Menkıbelerle Seyyid Ali Sultan (Kızıl Deli) ve Dimetoka Kazasındaki Dergâhı" adlı kitabı yayımlanmıştı.

NAR AĞACI

Melis DELİ HASAN

Nenemin hasta yatağının yanındaki uzun pencereden seyrederdim avludaki o görkemli nar ağacını.

Ufacık dallardan yüklü narlar yapan bu ağaç bana hayatın çıkmazlarından bir çıkış yoluymuş sanki. Seyrettikçe hayran kalır, ağaçlarla ilk bağımı o nar ağacı ile kurmuşum.

Anneannem gri tasın içine topladığı nar tanelerini hem bana hem de neneme yedirirdi. Nenem ile ben yaşittik sanki. Oysa o benimle yaşıt olana kadar belki bin kez ölmüştü. Birlikte doktorculuk oynardık. Ben tükenmez kalem bir iğne olarak kullanır oyuncuktan onun koluna iğne yapardım.

“Nene hiç acımayacak...”

Nenem gözlerimin içine bakıp gülümserdi. Onun sesini hiçbir vakit işitmedim. Defalarca geçirdiği beyin kanamaları yüzünden felç kalmış ve konuşamaz olmuştu. Fakat yine de nenem göz göze anlaşabildiğim tek ve en iyi insandı. Fazla söze hacet yoktu. Zira gözler kalbin aynasıydı. Şimdi bu satırları yazarken yine o pencereden dışarı bakıyorum. Fakat ne nenem hayatta ne bakmaya doyamadığım nar ağacı ne de asmalar..

Yaşlandığımı hissediyorum. Evet yirmi bir yaşında yaşlandığımı hissediyorum. Nenemin benimle göz göze gelince gülümsemesi, saçlarımı okşamaması, aniden sarılmaya çalışması bana çok şey öğretti o küçücük yaşında. Onun neden konuşamadığını, sesinin neden kulaklarımda yankılanmadığını

ancak on beş sene sonra yani bugün adam akıllı düşündüm. Dünyevi meselelere, hayat koşuşturmacasına öyle bir dalmışım ki soyumu, köklerimi hatırlamaya vakit bulamaz olmuşum. Fakat yine de onu hatırlamak bu satırlarda anmak güzel şey. Hatıralarda olmasa bu fâni dünyada insanın elinde ne kalır ki?

Her gün olur olmaz insanların yüzlerine bakmakla yükümlü olup, akıl sağlığımızın son demlerine kadar direniyoruz. Dostoyevski gibi düşünmemek hatta düşünmeyi iş saymamak elde olmuyor. Gözleriyle beni seven nenemdeki merhameti arıyorum şimdilerde. Kaybolan çocukluk yıllarımı, masumane zamanlarımı arıyorum. Tuğla gibi ördüğüm sert düşüncelerimi yumuşatmak kolay olmuyor elbette. İnsanları sevmekte zorlanıyorum. Gerçi sevilecek pek bir tarafları da yok fakat modern dedikleri dünya bizi para babalarına köle yapıyor. Aniden sayısız duyguya giriyor, otobüs köşelerinde kitap okuyup sigara içiyoruz. Sonra dönüş yolunda bir nar ağacına rastlıyorum. Akşam güneşi nar tanelerini aydınlatıyor.

Duygularımın hapsoldüğü köşemden bir yer açıyorum nar ağacına ve diyorum ki; HAYAT TEKRAR ÇOCUKLUĞUMDAKİ NAR AĞACINI SEYREDERKEN HİSSETTİKLERİMİ HİSSETTİRSİN. O masumiyeti tekrar yakalayayım, yakalayayım ki son nefesime kadar kalbimde hayat bulsun...

Günlerin getirdikleri

Üsküp Milenyum Haçı'ndan İskeçe'ye

Üsküp Milenyum Haçı'ndan İskeçe'ye

Milenyum Haçı Kuzey Makedonya'nın başkenti Üsküp'te yer almaktadır. 1040 m yükseklikteki Vodno

Dağı'ndaki haç 66 m yüksekliğindedir. 2002 yılında yapılan haç bölgedeki Hıristiyanlığın 2000'nci yılına adanmıştır. Haç, Makedon Ortodoks Kilisesi tarafından finanse edilmiş, bir çok Avrupa devleti ve ABD tarafından desteklenmiştir. Haç, bölgede yüzyıllardır yaşayan Müslümanlar tarafından kışkırtma, gövde gösterisi olarak eleştirilmektedir.

Geçtiğimiz günlerde de Türklerin yoğun olarak yaşadığı Yunanistan'ın İskeçe şehrinin üzerinde yer alan Yumurta - Avgo denilen dağın üzerine bir grup tarafından 10 m yüksekliğinde bir haç dikildi. Haçın ileride ışıklandırılacağı ve bölgeden görünür hale getirileceği belirtilmektedir.

Balkanlar'da yaşayan Müslümanlar Osmanlı dağıldıktan sonra bir dizi sorunlarla karşılaşmışlardır. Milyonlarca insan kendi yurtlarını bırakarak göç etmek zorunda kalmıştır. Daha dün Srebreniça'da yaşanan soykırımı unutmak mümkün mü? Göçün arka

planında ise etnik ve dini temizlik anlayışı yatmıştır. Sonuç itibariyle büyük acılar yaşanmıştır.

Şimdi de görüyoruz ki buna benzer bir uygulama, Üsküp'ten sonra İskeçe'de de yaşanmaya başlamıştır. Şehrin hakim yerine dikilen devasa haç bu bölgede Hıristiyanlığın hakim güç olduğunu kanıtlamaya çalışmaktadır.

Korkulan ise, Hıristiyan ve Müslümanların birlikte yaşadığı bölgelerde aşırı uçların davranışları, bölgedeki barışı zedeler konuma gelmesidir.

Herkes kendi dinini, geleneklerini ve kültürünü yaşamakta özgürdür. Ancak burada denge çok önemlidir. Yıllardır bölgede birlikte yaşayan insanların barışını, huzurunu zor duruma sokacak, Avrupa'nın son hastalığı aşırı davranışlara müsaade edilmemelidir.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Milenyum_Ha%C3%A7%C4%B1

<https://xanthinews.gr/2025/11/23>

KAPATILAN OKULLARIMIZ

**Kapatılan Kalanca Azınlık İlkokulu ve orijinal kitabesi bulunan Abdülhamid'in yaptırdığı
Kalanca Camii**

Fotoğraf: 22.2.2007

Nostalji

27 yıl önce RODOP Rüzgarı gazetesi

Yıl: 1, Sayı: 1, 12 Kasım 1999, Tanıtım sayısı ücretsizdir.

RODOP Rüzgarı

HAFTALIK SİYASİ VE KÜLTÜREL GAZETE

YIL: 1 SAYI: 1 12 KASIM 1999
TANITIM SAYISIDIR
*****ÜCRETSİZDİR*****

Halim hastalarından değil, kalemi hasta olanlardan korkuyoruz.

AZINLIK TOPLUMUMUZ YENİ BİR YAYIN ORGANINA DAHA KAVUŞTU !!!

Yayımlarımız başından bu yana, 8 Trakya'da bir çok gazete ve dergi yayın hayatına başladı. Bunlardan bazıları beşenlidi ve okundu. Toplumsal sorunlar kapsamında hepisi değişik görüşleri savundular. Azınlık insanı ile beraber hareket eden ve problemleri karşısında taviz vermeden yayınlarını sürdürmelerine insanlarımızın kafalarının bir yerlerine oturmayacak bir şekilde yerleştiler. Azınlık insanının beklentilerini cevap veremeyen yayın organları ise çok kısa ömürlü oldu. Kısa süreli, gücünü ve sevabını ta 1900'lerin başından beri toplumdumuz da gazete ve dergi yayımlanmaktadır.

Bir gazete, hiç başka yok ki okuyucuları ile vardır ve onunla yedekli. Okunmak ise, insanın için su ihtiyacıdır. - İşte - Sape-Sapeki bölümünde bu ihtiyaç giderilebilir. Amacı ile, böyle bir girişimde bulunma kararına vardık. Düşüncelerimizi değişik arkadaş gruplarına açtık ve büyük destek gördük. Bölgenizde, böyle bir yayının ilk defa çıkmasının çok heyecan verici olduğuna belirttik.

Peki, bu yeni yayın organı neyi amaçlamaktadır? Her şeyden önce, amacımız, toplumumuzun en iyi şekilde bilgilendirilmesidir. Bu bilgi kaynakları önce habere olacaktır. Kültür, A.B. sanat, spor ve taniş sayıları da her zaman okuyucuların hizmetinde olacaktır. Bu sayılarla sizleri bilgilendirirken, önce kendi bilgilerimizin bilim, kültür ve sanat insanlarını öncelik tanıyacağız. Bir bölümünde bu potansiyele ulaşmaya çalışacağız. Daha sonra ülke ve evrensel doğru yol olacaktır. Nice yetenekli yazarlarımızın bu yolda çıkacağına yürekten inanıyoruz.

Amaçlarımızın büyüce icradından sonra, alınmaya hazır sorular takılabilir. Yeni yayın hayatına atılan bir gazetenin, acaba yayını politikacı nasıl olacaktır? Bizim düşünce yapımıza göre, yukarıda aradığımız amaçlar, bizlere yön gösterecektir. Özdeşlemek, her şeyden önce tanıma olacaktır. Milli, (Devamı sayfa 2'de)

ATATÜRK ANILDI

DOSTLUK TRENİ ALKIŞLARLA KUCAKLANDI !!

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK ölümünün 61'ci yılında, Türkiye ve dış temsilciliklerde törenlerle anıldı.

Serem'deki, T.C Başkonsolosluğunda da, Ata'nın hayatı gözlerini yandıran, saat 9:05'te saygı duruşu yapıldı. Katılımları mekenmel olduğu, bu nadide kalıbağın hitaben, Başkonsolos sayın M. Muris Dirik'ün özenle belirlen bir konuşma yapıldı.

Hepimizin bilmiş gibi, Atatürk, dünyamıza derinliği yaratan ender insanlardandır. Biriydi. Düşünce yapısı itibarı ile, evrenseli. Her zaman ulusunun birliği ve dostluk içerisinde yaşamalarını savunmuştu. O, aydın ve çağdaş yaklaşımları ile Türk ulusunu insanlıktan kurtarmıştı. Kesinlikle başınca değildi. Her zaman insan haklarını savunmuş, demokrasiden yana bir kişiliğe sahipti. Bu sebepledir ki, kurtuluş devletin biçimini **CUMHURİYET** olarak seçmiştir. Atatürk, ekonomik alanda da ulusımıza yol göstermiştir.

Bir tepeden, enflasyonist bari kalkınmayı ve dengeli gelir dağılımını desteklemiştir. Milliyetçilik duygularını hiçbir zaman tasarımla sökmemiştir. Dine değer verirken birbiriinden ayırıcı hiçbir ayrımcılığı ve ayrımcılığı Türk diline ve tarihine büyük önem vermiştir. Onun

şahıda ki sözleri, insanlığa yol gösterici niteliktedir: ".....Uygurluk yolunda başarı yenilgiye bağlıdır. Toplumsal hayata, ekonomi hayatında, bilim ve fen alanında başarı olabilmek için tek gelime ve ilerleme yola budur....."

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, Atatürk, barış seçmiş ve bütün komşuları ile iyi ilişkiler içinde olmayı arzulamıştı. İşte, bu dostluk duyguları, 10 Kasım'da yarındı.

İstanbul'dan hareket eden "dostluk treni", önce Sefaliki ve Aitna'ya uğradı. Tarihler 12 Kasım Cuma günü geldiğinde, gıbetinde, Gümüşine (Komotini) Tren İstasyonu tarihi anlarından birini daha yaşayandı. İnsanların sel olup akıştı. İstasyonda, dostluk treni alkışlarla karşılandı. Hünyü izlenimini yaşadığı o anda, tren, Türk ve Yunan bayrakları ile süzülürken, istasyonun girmişti artık.

İSTE ÖZLENEN TABLO!

Duygulu anıların yaşadığı karışıkla zamanında, özelliği gençlerin graspar halinde orada bulunmaları dikkat çekiyordu. Bu mühtesim tablo, kayal mı yoksa gerçek mikilemle karşı karşıya kaldı. Belki de özlenen dostluk ve barış, artık çok yakındı. Türk ve Yunan bayraklarının (Devamı sayfa 2'de)

HAFTANIN NABZI

ÖZLENEN DOSTLUK GERÇEKLEŞİYOR!

Hepimizin yakından takip ettiği gibi, 17 Ağustos 1999 günü Türkiye'de büyük bir deprem felaketi yaşandı. Ne garip ki, iki komşu ülke, bu trajik olaydan sonra daha da birbirine yakınlığı.

İkinci kurulumun kutusunda kırıldığı ve kırıldığı, maddi yardım da gönderdi. Azınlık insanımız da bu duruşta, ez gereklilikleri önü yapı ve yapmaya devam da edecektir. Böyle ordu mazlumu barışçı girişimlere en sonunda biterediyor. Birliği de hatırladıkcası, iki ülke arasında özlenen barış (Devamı sayfa 2'de)

İZMİR MEKTUBU - Doğan KARABULUT - İZMİR / TÜRKİYE
Sayfa 1/1